

Karšta, tvanku.
Saulė teka 5:23, leidžiasi 8:28.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-8100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVIII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Liepos-July 7 d., 1971 m.

Kaina 15c

158

JAPONIJOJE SUBARYTA NAUJA VALDŽIA

LIETUVA IR LIETUVIAI PRIEŠ ŠIMTĄ METŲ VAKARŲ EUROPOJ

Anglijos darbininkų profesinių sąjungų iniciatyva 1863 m. balandžio 28 d. Londone buvo suauktas susirinkimas, kuris, pritarimas sukilimui Lietuvoje, reikalavo ginkluotos anglų intervencijos prieš Rusiją. Susirinkimo nutarimą Anglijos vyriausybei — lordui Palmerstonui — įteikė susirinkime išrinkta delegacija. 1863 m. liepos 22 d. ten pat įvyko susirinkimas, kuriame dalyvavo ir iš Paryžiaus atvykę darbininkų atstovai. Profesinių sąjungų tarybos sekretorius Odgeris vėl patvirtino darbininkijos simpatijas sukilimams: "Šio krašto darbininkai drauge su Prancūzijos darbininkais trokšta teikti sukilimams paramą".

Tarptautinis darbininkų mitingas 1864 m. rugsėjo 28 d. Londone protestavo prieš caro valdžios žiaurumus, malšinant Lenkijos ir Lietuvos 1863-64 m. sukilimą.

Anglų ir prancūzų darbininkų pastangomis buvo įsteigta tarptautinė darbininkų sąjunga — (socialistų) internacionalas, kurio pirmasis kongresas 1866 m. įvyko Ženevoje. K. Marxas paruošė internacionalo statutą ir laikinosios centro tarybos instrukciją, išnagrinėjo anuometinę tarptautinę padėtį. Instrukcijoje jis Rusiją apibūdino kaip "rūsią, atsilikusią azijatinę imperiją". "Ši imperija, rašė Marxas, galėtų būti sudrausta tik atstatant Lenkijos-Lietuvos valstybės demokratinius pagrindus". Marxas rašė: "Europai tenka pasirinkti vieną iš dviejų — arba azijatinę barbariją, mas- kolų vadovaujamą, kris ant jos galvos, arba turi būti atstatyta Lenkijos-Lietuvos valstybė".

Po 1863 m. sukilimo Paryžiuje susibūrė nemažai lietuvių — jų tarpe randame valstiečių, miestiečių, bajorų. Lietuvių emigrantų, buvusių sukilimo dalyvių, sąrašuose užtikinama Kazimiera Šiukštė, raseiniškė Antanė Medekšė. Oskarą Gediminą, kunigą Vladą Demškį, Mykolas Gintilą, Adomą Budriką, Mykolas Norvaisa, Adomą Bite, Ferdinanda Jona, Kazimiera Lukošūnė, Jura Darskevičiū. Vieniem jų pasisekė geriau įsitaisyti, pavyzdžiui, K. Šiukštė įsteigė dirbtinių gėlių fabriką, sėkmingai prekybą pradėjo A. Medekša, aukštoko valdininku tapo A. Budrikas, kitus prisidėjo paremti iš savo draugų, vadinausios "Lietuvos delegacijos" kasos. Už surinktus pinigus lietuviai Ženevoje spausdino savo leidinį "Kuopa".

Kai po pralaimėto karo su vo- kiečiais 1871 m. kovo 18 d. Paryžiuje prasidėjo sukilimas ir paskui kelis mėnesius trukęs pilietinis karas, žinomas Paryžiaus komunos vardu, (jos 100 metų sukaktis šimtą Prancūzijoje buvo plačiai paminėta), sukilimą įgretose kovose apie 500 buvusių 1863 m. sukilimo dalyvių — lenkų ir lietuvių. Manoma, kad komunarų tarpe būvę apie 1,700 užsieniečių — Friedricho Kuršaičio anuo metu Karaliaučiuje leidžiamas lietuviškus savaitraštis "Keleivis", rašė: "Maistinėms nebuvo vieni prancūzai, bet iš viso svieto žemių tep susibėgusieji..." Vienas komunos generolų buvo vilnietis Valerijonas Vrublevskis, vilnietis gydytojas Konstantinas Kaveckas vadovavo komunarų batalionui, o ligoninėje nuo žaizdų miręs komunos kavalerijos vadas italas Achilas Bonoldi, fotografas ir muzikantas, ilgus metus gyveno Vilniuje.

Vyriausybės kariuomenei po atkaklių kovų pasisekė sukilėlius nugalėti. "Keleivis", vie-

IS VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas jau pasirašė 26-tą konstitucijos papildymą, kuris leidžia visiems amerikiečiams dalyvauti rinkimuose ir balsuoti nuo 18 metų amžiaus. Ceremonijose dalyvavo apie 500 jaunuolių iš Princetono muzikos akademijos.

SAIGONAS. — Gen. Van Minh, kuris gali kandidatuoti į P. Vietnamo prezidento vietą, apkalinto prezidentu Thieu, kad šis naudojasi grąsinimais ir spaudimu, kad tik būtų išrinktas į prezidentus. Generalas Minh prašo Amerikos žiūrėti, kad rinkimai būtų teisingi ir laisvi, nes komunistai nori tokios vyriausybės, kaip Thieu vadovaujama.

ATLANTA. — "Atlanta Journal-Constitution" laikraštis skelbia, kad prie dabar skelbiamų slapto Pentagono dokumentų su- rašymo-ranką pridėjęs ir žuvęs sen. Robert Kennedy, kuris ne- senės palikti įrodymais, kad Viet- namo karas buvo prezidento Johnsono kaltė, o ne prez. Ken- nedžio.

BONA. — Prancūzijos pre- zidentas Pompidou ir V. Vokietijos kancleris Brandtas tarėsi še- šias valandas, plaukdamis garlai- vių Reino upę iš Mainz į Koblenz. Kalbos palietė Britanijos įsto- jimą į Europos Rinką.

HAŲDATE. — Japonijos po- licija ir kariuomenė jau surado visus 68 kūnus, lėktuvo nelai- mėje žuvusių žmonių. Lėktuvas sudužo atsimušęs į kalnus.

ISTANBULAS. — Turkijos teismas, pasiremdamas karo sto- vijo įstatymais, nutėisė du laik- raštininkus vienerias metais ka- lėjimo už nepalankius straips- nius apie vyriausybę.

nintelis tuš metų lietuviškas laik- raštis, rašė: "Maistas Paryžiaus mieste per pirmąją Sekminį šventę abelnai pergalėtas. Krau- jas čia tekėjo ant ūlyčių, bažny- čiose ir šiaip visur, srovėmis. Visas Paryžiaus miestas buvo tik viena ugnis pastojės, kuri dar šiandien pleška, ir kuri, kaip rokuojama, ketvirtąją dalį Pa- ryžiaus miestą suėdusi". Vy- riausybės kariuomenė suaušdė vilnietį matininką Konstantiną Dalevskį, 1863 m. Lietuvos suki- lėlių vado Ž. Sierakausko žmo- nos brolį. Tuo pat metu krito publicistas Aleksandras Verni- kis, emigrantų spaudoje dažnai aprašinėjus 1863 metų įvykius Lietuvoje. Luxembourgio parke buvo suaušdytas šiaulietis Myko- las Daugėla. Į kalėjimus pakliu- vė studentas Stanislovas Slėze- ris, vilnietis gydytojas Julius Rimakevičius, Juozas Počiobu- tas, o žemaitis Juozas Bžezins- kis išsisaugojo nuo persekiojimų kiti išbėgus į Australiją.

Jauni japonų revoliucijos šalininkai demonstruoja gatvėse, apsiginklavę ilgomis lazdomis, už- dėje šalms, pasirodę susirėmimui su policija.

ISPŪDINGA DAINŲ ŠVENTĖ ČIKAGOJE

ČIKAGA. — Ketvirtąjį JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventę įvyko sekmadienį, liepos 4 d. Dalyvavo apie 9,000 žmonių. Progra- ma prasidėjo vėliavų eiseną. Scenoje viduryje buvo pastatyta Lie- tuvos vėliava, jos dešinėje — Kanados ir kairėje — Amerikos. Nuo valės kabėjo didžiulė Amerikos vėliava. Dailininko Adolfo Valeskos puošta scena, šviesų apšviesta, buvo įspūdinga. Abiejose scenos pusėse stovėjo po tris Vilniaus verbas, 30 pėdų aukščio. Susirinkusieji šilgai sutiko įžyguojančius dainininkus, moteris ir vyrus, kuriems renkantis scenoje programos vadovai: Bernardas Prapuolienis, Karilė Baltrušaitė ir Lina Virbickaitė iš Kanados, skaitė dalyvaujančių chorų vardus ir jų dirigentus. Chorų prie- kyje žygiavo Garbės Dirigentai: Alice Stephens ir Aleksandras Aleksis.

Šventę trumpu žodžiu atidarė dr. G. Balukas, pabrėždamas, kad "Ašaromis parašytos mūsų dainos sujungs mus su broliais ir sesėmis Lietuvoje". Savo lie- tuvių ir anglų kalbomis tartą žodį dr. Balukas užbaigė reika- lavimu — "Laisvės Lietuvai".

Susirinkusių choristus ir žiū- rovus nuodžiūriai pasveikino George W. Dunne, Cook Coun- ty Tarybos prezidentas. Po jo, paskutinės šventės garbės diri- gentė Alice Stephens perdavė di- rigento lazdele Vincui Mamai- čiui, kuriam diriguojant jungti- nis choras sugiedojo JAV ir Lietuvos Himnus ir J. Naujalo "Maldą už Tėvynę".

Toliau dirigavimą perėmė Al- girdas Kačanauskas ir chorai iš- pildė J. Tallat-Kelpšos "Meno dainą". Žodžiai J. Turčinskio, J. Bendoriaus "Mergužėlė, lėlė- lė" ir J. Žilėvičiaus "Oi, kad išauštų..."

Sekantis dirigentas Bronius Jonušas dirigavo "Einu per kie- mą" Br. Jonušo ir "Pirmyn į kovą" Al. Aleksio, žodžiai Mai- ronio. Po šios dainų dirigentas pristatė publikai dainos autorių A. Aleksį ir abu pianistus Rai- mondą Apeikytę ir Manigirdą Motekaitį.

Dirigentas Vaclovas Verikai- dar šiaip pat perėmė M. K. Ciurlionio "Oi, lekia, lekia" ir St. Šimkaus "Atsisveikinimą su giria". Po jo Petras Armonas užbaigė pirmąją šventės dalį su "Oi, toli, toli", žodžiai J. Mikue- kio, muzika St. Gailevičiaus, K. V. Banaičio "Nei vėjas pučia" ir J. Stankūno "Jaunystės mar- šu", žodžiai J. Aisčio.

Po pertraukos pasirodė Litu- nistinių mokyklų jungtinis cho- ras, kuris vadovavo Stasiui Slizniui padainavo Br. Budriūno "Mūsų žemė Lietuva", V. Ba- naičio ir F. Strolis "Ant ežerė- lio rymojau". St. Sliznio "Tėveli- kraštas ir J. Bertulio "Tėvynė šaukia". Po to dirigento lazde- lę perėmė F. Strolis. Jam vado-

Susprogdino Daccos elektros jėgainę

NEW DELHI. — Rytiniame Pakistane sukilėlius bengala- ms pavyko susprogdinti tos provincijos sostinės Daccos elek- tros jėgainės įrengimus ir nuo šeštadienio miestas neturėjo elektros srovės. Panašiai atsitiko ir Comillos mieste. Daugiaus- dia dėl to nukentėia fabrikų ir įmonių darbas, kuris ir taip jau buvo pakrikęs, pabėgus tūkstan- čiams darbininkų — bengalų.

Manoma, kad sukilėlių akty- vumas padidėjo po paskutinės Pakistano prezidento Yahya kalbos, kurioje jis paskelbė, jog karo stovis bus neatsauktas ir tada, kai Rytų Pakistano vald- žia bus perleista civiliams. Tautinė Asamblėja neruoš naujos konstitucijos, kaip buvo numat- yta, o ją parašys prezidento pa- skirti specialistai. Bengalų Awami lyga, kuri yra uždrausta, liks uždrausta amžinai, pareiškė prezidentas.

vaujant vaikai padainavo "Šė- rėm žirgus Gardinė", F. Strolis, "I mokyklėlė", J. Kazėno, "Par- tizano mirtis", F. Strolis ir "Su mokslu į rytojų", J. Zdaniaus.

Trečioje programos dalyje su- sirinkusieji išgirdo B. Budriūno kantatą "Lietuvos šviesos ke- liu", žodžiai Bernardo Brazdžio- nio. Be suaugusių jungtinio cho- ro dalyvavo solistai Prudencija Bičkienė ir Jonas Vaznelis, diri- gavo pats autorius Bronius Bud- riūnas.

Jaunesniųjų chorų dainų pa- lyda susidėjo iš akordeonų or- kestro, kuriam muziką orkes- travo F. Strolis. Šventės progra- mą uždarė LB-JAV CV piltm. V. Volertas. Vakare Conrad Hilton viešbutyje įvyko banketas, ku- riam buvo pagerbti šventės cho- rų vadovai ir dirigentai.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Baltuose Rūmuose prezi- dentas vakar kalbėjosi su plieno įmonių atstovais ir darbininkų unijos vadais, ragindamas abi puses laikytis nuosaikumo atei- nančiose derybose dėl naujos darbo sutarties.

◆ Prezidentas Nixonas vakar buvo Kansas City ir po to išvyko į Kaliforniją, kur jis praleis dvi savaites.

◆ Vakar New Yorke miego- damas mirė 71 m. negras džiazo muzikantas Louis Armstrong.

◆ Du Egipto lėktuvai vakar buvo užskridę ant Izraelio užim- to Sinajaus. Priešlėktuvinė ar- tilerija į lėktuvus nepataikė.

◆ Meksikoje du autobusai su- sidūrė kelyje, žuvo 20 asmenų ir 19 buvo sunkiai sužeisti.

◆ Belfasto katalikų minia puolė policijos automobilius ir vieną policininką sužeidė. Lon- donderry mieste kažkas paleido 8 šūvius į britų sargybos būdė- lę, tačiau kareivio nesužeidė.

◆ Per praėjusį savaitgalį, ku- ris tęsėsi 78 valandas, Amerikos keliuose žuvo 617 žmonių. Tai naujas rekordas liepos 4-tos sa- vaičiai. Septyniolika žuvo Illinois ir iš jų 5 Čikagoje. Per tą laiką policija pranešė 1,844 ne- laimingus atsitikimus, kuriuose 309 asmenys Čikagoje buvo su- žeisti. Už girtą vairavimą su- imti 198 asmenys. Blogiausia nelaimė įvyko Indijoje, kur dviem automobiliams susidūrus, žuvo iš syk 10 asmenų.

◆ Prezidento patarėjas Kis- singer vakar buvo Indijoje, kur tarėsi apie Vietnamo karo ir santykių su Kinija klausimus.

◆ Švenčių metu Washingtono trafiko nelaimėje žuvo A. Gu- recko dukrelė. Gureckas kartu su žmona ir vaikais važiuo į gamtą. Netikėtai sunki mašina smarkiai trenkė į užpakalį Gu- recko vairuojamos mašinos. Vi- siškai užmušta viena Gurecko dukra, sunkiai sužeista ponja Gureckienė ir kita dukrelė. Abi ligoninėje. Mažiausiai nukentėjo automobilį vairavęs pats Gurec- kas.

GOETEBURGAS. — Švedijos princesė Kristina per vienas iš- kilmes su miesto burmistru per-ėjo gatvę, nors tada šviesos bu- vo raudonos. Vienas pilies, tai pamatęs, ją paskundė ir prince- riamė buvo pagerbti šventės cho- rų vadovai ir dirigentai.

JAPONIJOS PREMJERAS PAKITĖ BEVEIK VISUS SAVO MINISTERIUS

TOKIJŲ. — Japonijos premjeras Sato iš pagrindų pertvarkė savo vyriausybę, svarbias ministerijas pavesdamas savo konkuren- tams į premjero vietą. Hakeo Fukuda paskirtas nauju už- sienio reikalų ministru, anksčiau jis vadovavo finansų ministe- rijai. Svarbių pramonės ir užsienio prekybos ministerių paskir- tas kitas buvęs finansų ministeris Kakuei Tanaka. Jų abiejų pa- reigos būsimos pagerinti santykius su Amerika, pareiškė prem- jeras Sato.

Kiesinger nebus daugiau kancleriu

BONA. — Buvęs Vakarų Vo- kietijos kancleris ir dabartinis krikščionių demokratų partijos vadas Kurt Georg Kiesinger pas- kelsbė pirmadienį, kad jis pa- sitrauks iš partijos vado parei- gų. Tuo pačiu jis pasitraukia iš kandidatų į kanclerius. Rinki- mai įvyks 1973 metais.

Krikščionių demokratų par- tijos suvažiavimas įvyks spalio mėn. Iki to laiko partijos pre- zidiumas turės numatyti kelis kandidatus partijos vado parei- goms. Šiuo metu minimos dvi pavardės: dr. Rainer Barzel, 47 metų ir dr. Gerhard Schroeder, 60 metų. Barzel yra partijos pa- lameninės grupės vadas bundes- tage, Schroederis yra buvęs kan- clerio Adenauerio vyriausybės užsienio reikalų ministeris.

Solženicinas gaus nemažai pinigų

NEW YORKAS. — Naujo- sios sovietų rašytojo Aleksan- dro Solženicino knygos spausdi- nimo teises Amerikoje laimėjo nedidelė Farrar, Strauss ir Gi- roux leidykla. Spėjama, kad ji už tą teisę sumokėjo apie pusę milijono dolerių.

Paskutinė Solženicino knyga, išleista rusų emigrantų leidyk- los Paryžiuje, yra "Rugpjūtis, 1914". Sovietų cenzūra nelei- džia Solženicinui spausdinti kny- gų Sovietų Sąjungoje, nors jis yra Nobelio premijos laureatas, o jo knygos skaitytojų yra gau- domos.

Manoma, kad paskutinė kny- ga atneš rašytojui apie 2 mil- lijonus dolerių pajamų. Negalė- dami pinigų rašytojui persiųsti, leidėjai deda pinigų ir vakarų Europos banką, kuris neskelbia- mas. Rašytojo interesams atsto- vauja šveicaras advokatas dr. Fritz Heebas. Jau apie 10 užsie- nio leidyklų įvairiuose kraštuose pareiškė norą spausdinti "Rug- pjūtį, 1914". Knyga turėsianti ir daugiau tomy, o pirmasis to- mas yra 517 puslapių.

Teks pasėdėti už kyšius

NEWARKAS. — Jersey City ir Hudson apskrities pareigūnai buvo pripažinti kaltais juro ko- misijos ir daugeliui žymių mies- to asmenybių gresia kalėjimas iki 20 metų. Įvairių kyšių ir kontraktorių "patepimų" pini- gas emė Jersey City meras Tho- mas Whelan, emė miesto tary- bos prezidentas Flaherty, poli- cijos viršininkas Kropke, apskr- ties demokratų pirm. Wolfe ir ties eilė kitų aukštųjų pareigūnų.

Kyšininkų bisnis su kontrak- toriais vykęs 8 metus. Iš vi- so politikai gavę 3,3 milijonus dolerių.

Japonijos santykiai su Ameri- ka yra draugiški, tačiau paskuti- niu metu vis daugiau atsiraudo balsų, kad japonai Ameriką iš- naudoja. Perna abiejų valsty- bių prekybos balansas buvo vi- su bilijonu dolerių japonų nau- dai. Senatorių tarpe dažnai kri- tikuojami Japonijos uždėti už- sienio prekės suvaržymai, ka- da pati Japonija nevaržoma eks- portuoja savo gaminius į Ameri- ką. Ypač japonų tekstilės gami- niai padaro daug nuostolių Ame- rikos pramonei.

Kai kurie Amerikos senato- riai net siūlo neratifikuoti Oki- navos salos sugrąžinimo Japoni- jai sutarties, kol japonai nepa- lengvins savo muitų ir turifų varžtų. Amerikai reikia arba mažiau pirkti iš Japonijos arba daugiau Japonai parduoti, kad prekybos balansas susilygintų, nse šiais metais jis duosias Ja- ponijai perteklių jau dviejų bi- lijonų dolerių sumoje.

Japonijos valdžia rūpinasi, kad prekybos ir kiti ekonominiai klausimai nepersimestų į politi- nius abiejų valstybių santykius. Naujoji vyriausybė turės tas pro- blemas išspręsti.

Nežinia, kaip nauja vyriausy- bė priims neseniai paskelbtus buvusios vyriausybės gynybos planus. Yasuhiro Nakasone, bu- vęs gynybos ministeris, sudarė planą, kuris per 5 metus padvi- gubintų Japonijos išlaidas: gy- nybai. Planuose numatoma pa- siųsti karinius dalinius ir lėktu- vų eskadriles į dabar ameri- kiečių valdomą Okinavą. Ka- riuomenė turi būti padidinta iš 10,000 vyrų iki 271,700. Numa- toma statyti 14 naujų karo lai- vų ir turėti 200 laivų karo lai- vyną. Aviacijoje planuojama įsi- gyti dar 76 Phantom lėktuvus iki 1,740 bendro lėktuvų skaičiaus.

Galimas daiktas, kad ir nauja vyriausybė pritar šioms gyny- bos planams, nes Amerikai vyk- dant Nixono doktriną, amerikie- čių jėgos Azijoje bus mažina- mios ir Japonijai teks pačiai pa- siropinti savo gynybą.

Maskvoje nelengva rašyti memuarus

MASKVA. — Pabaigęs savo diplomatinę karjerą, sovietų il- gametis ambasadorius Londone Ivanas Maiskis, dabar jau 87 me- tų, parašė atsiminimus iš savo tarnybos Londone. Trys tomai "Sovietų diplomato atsiminimų" išėjo 1964 m. Knygoje Maiskis kritikuoja Staliną, kuris netikė- jęs, kad Hitleris pradėtų karą prieš Sovietų Sąjungą.

Dabar Maskvoje buvo išleista antroji tų atsiminimų laida ir joje jau nebėra jokios Stalino kritikos. Kada knyga pirmą kar- tą pasirodė, partijos linija bu- vo nustatyta Chruščiovo ir Stali- na kritikuoti buvo leidžiama. Brežnevo laikais visa kritika yra uždrausta ir Maiskio knyga išėjo šiek tiek plonesnė.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDžia LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

VIII-JI METAI

NR. 27 (331)

Žydinčios jaunystės

POPIETĖ PAS AKADEMIKUS

Vienas žvilgsnis į studijinę stovyklą

Kas iš čikagiečių nežino, medžioje paskendusios Jonoyno svetainės Chusterton, Indiana. Čia nuolat skamba vestuvinių puotų maršai. Čia minimos sukaktys, čia vyksta suvažiavimai ir iškylos į gamtą, nes aplinkui platus sodas, išraižyti sidabriniai eglių bei kiparisų alėjomis. Sodas ir rūmai primena lietuvišką senovę; trūksta tik šimtamečių liepų bei ąžuolų, nes jie dar nespėjo pasiekti šio amžiaus.

Negalestinga kaitra

Karštą birželio 26-27 d. savaitgalį čia rinkosi akademikai skautai plačiai suplanuoti ir gerai išgarsintų studijų savaitę. Daugumas — čikagiečiai, keletas iš Clevelando, keletas iš Detroito, iš viso apie 70 Akademikų Skautų Sąjūdžio narių. Pagal pasirinktą aplinką buvo jūntama ne tiek studentiška kiek iškilni nuotaika: sode nusitęsusi didžiulė Lituanicos tunto palapinės sunkiai derinosi su apkarpytais kedrais bei akacijomis, su alėjomis ir žiedų pilnais gėlynais. Studijų savaitės rengėjai buvo optimistai. Ilga eilė išrikuotos 8 asmenų palapinės laukė gyventojų. Jų neatvyko tiek, kiek buvo tikėtasi šioje labai geroje kryžkelėje ir valandėlės važinėjimo atstumo nuo Chicago.

Gyviausia sodo vieta buvo baseinas. Čia nuo tramplyno šokinėjo sesės ir broliai, skambėjo angliški šūkiai, tįskio į šonus vanduo nuo akademikų skautų prieauglio. Filisteriai ir filisterės nepasidavė šimto ir vieno

Psichologinis žaidimas

Sekmadienio popietės programai iš Philadelphinės Temple universiteto atvykęs assoc. prof. dr. Vyt. Černius vedė eksperimentinės psichologijos žaidimą — pašnekesį su įvairiais uždaviniais žaidimo dalyviams. Šio žaidimo tikslas, atrodo, buvo socialinis pabėdavimas ir mažą kartų skirtumų bei bendrybių

ne, p. A. Matulaitis ir p. A. Šilbajoris apdovanoti ordinais Už Nuopelnus su rėmėjo kaspinur. Be to, Skautams remti k-tui, parėmusiam Jamboree fondą 100 dol., buvo įteiktas pažymėjimas su Garbės Rėmėjo titulu.

V. S. PETRAS MOLIS,
Liet. Skautų Brolijos Vyriausias Skautininkas

Po sveikinimo kalbų sesės VS s. L. Milukienė apdovanojo gėlėmis, o broliai VS s. P. Molį — gražiu medžio drožiniu — kryželiu. Sueigoje dalyvavo ir rajono vadeivos: s. D. Siemaškie-nė ir ps. G. Surdenas.

Po sueigos abu VS prie kavutės turėjo progos pasikalbėti su visa eile New Yorko skautininkų.

VS v. s. P. Molis ta pačia proga turėjo posėdį su Tauro tunto vadija ir darbingą popietę su seserijos VS s. L. Milukienė ir brolijos vadijos nariai: dvasios vadu v. s. kun. J. Pakalniškiu, rajono vadeiva ps. G. Surdenu ir Jamboree fondo skyriaus v-jū s. A. Gudaičiu.

Svečių atsilankymas New Yorko skautės ir skautus paliko pakilioje nuotaikoje. A. J. G.

AUKSTI SVEČIAI NEW YORKE

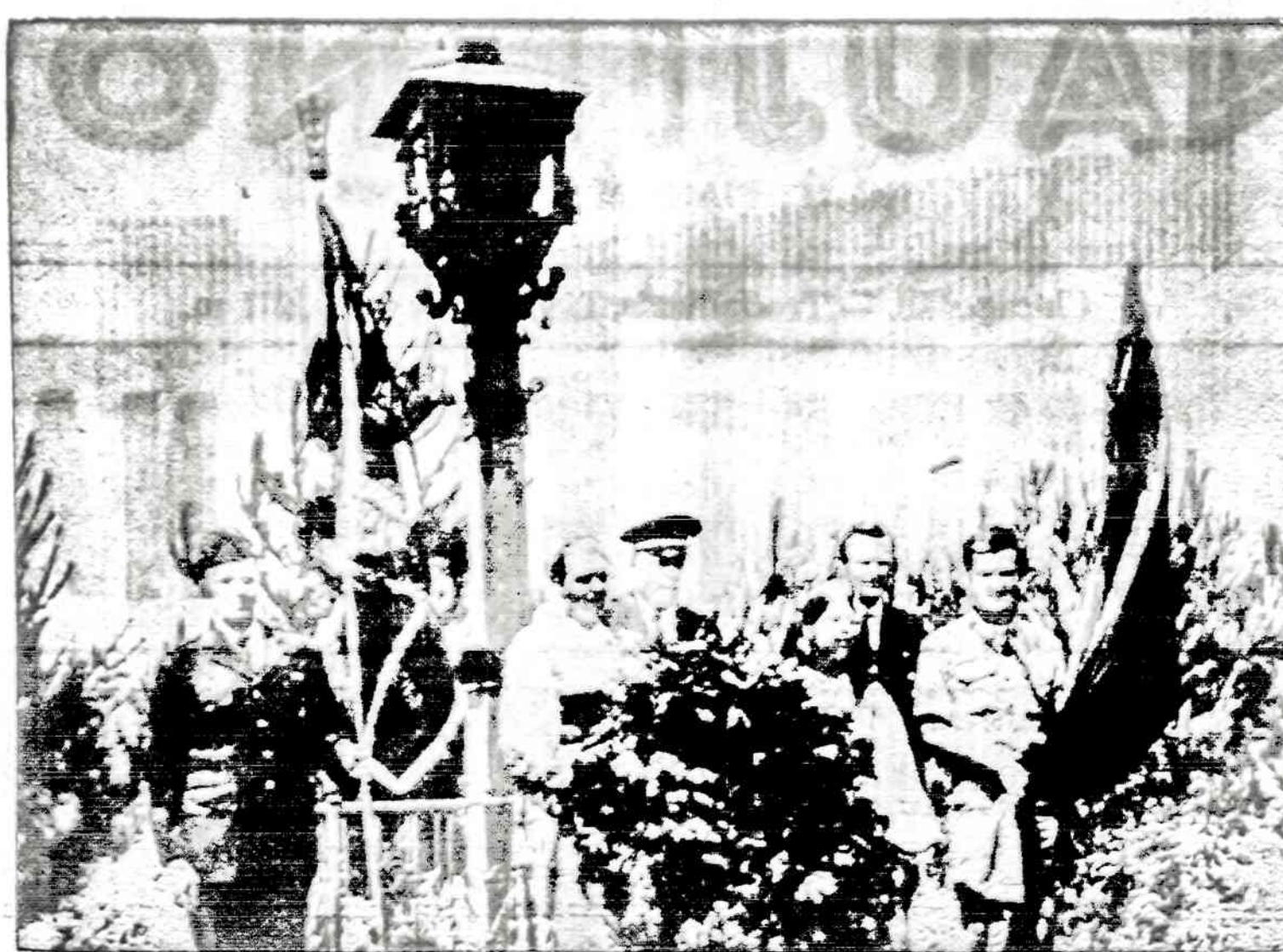
Abu Vyriausi Skautininkai ir abu vadeivos

Skautų Neringos ir skautų Tauro iškilmingoje tuntu sueigoje birželio 18 d. dalyvavo seserijos VS s. L. Milukienė ir brolijos VS v. s. P. Molis. Sueigos vyko Kultūros židinio sodelyje ir buvo pradėtos Mišiomis, kurias aukėjo brolijos dvasios vadas v. s. kun. J. Pakalniškis.

Sueigos metu 11 skautų kandidatų po įžodžio pasi-puošė geltonais kaklaraiš-čiais, o trys ilgalaikiai skautų rėmėjai — p. A. Bulotie-

L. LIL MILUKIENE,
Liet. Skautų Seserijos Vyriausia Skautininkė

DAIMAVOJE STOVYKLAVĖ ŠAULIAI, BIRŽELIO 20 D. MINĖDAMI TREIMIŲ IR SUKILIMO SUKAKTĮ, PRIE KRYŽIAUS PADEJO GELIŲ VAINIKĄ ŽUVUSIEMS DEL LIETUVOS LAISVĖS PAGERBTI.

Kairėje S. Burkaus šaulių kuopos vėliava, dešinėje skautų vėliava.
K. Sragausko nuotr.

VEIDAI IR DARBAI

★ Chicago skautai ir skautės šią savaitę pasiruošė ir išvyksta į Rako ąžuolyną. Kaip praeityje, taip ir šiais metais, visi tūntai stovyklon vyks tuo pačiu laiku, t. y. liepos 10 d., šeštadienį. Liepos 8, ketvirtadienį, tarp 7-9 val. vakaro skautų-čių bagažas suvežamas į Jaunimo Centrą — didžiąją salę; liepos 9, penktadienį, 7 val. vak. bagažas kraunamas į sunkvežimį; liepos 10, šeštadienį, skautai-tės su pasiimtais iš namų užkandžiais ir

analizė. Nors salė buvo su oro šaldymu, tačiau karštis neleido susikaupti ir vykdyti visus prelegento pagedavimus. Žaidimas parodė tą patį, ką rodo gyvenimas. Tėvų ir vaikų nuotaikos laimės, svarbių gyvenimo momentų, atmintinių įvykių požiūriu buvo gerokai skirtingos. Tai buvo lengvai suprantama psichologui ir dalyviams, nes generacijos turi skirtingus išgyvenimus ir nuo to priklausančius matus. Tai nesunku buvo stebėti čia esantiems nuolatiniams ASS stovyklų suvažiavimų dalyviams-filisteriams v. s. Br. Kvikiui, s. J. Dainauskui, v. s. V. Tallat-Kelpšai, v. s. E. Korzonui bei kitiems. Buvo labai aišku, kad gyvenimas studentiškoje nuotaikoje priklausauja jaunimui, nežinantiems, koks jis būtų, o visi kiti yra tik stebėtojai.

Karštą sekmadienio popietę su akademikais baigėsi bežiūrint ps. kun. A. Kezio filmo "Dvylika". Tai buvo savotiškas kontrastas žydinčiai studentiškai jaunystei, kurią turi lydėti darbai tautos, valstybės ir žmonijos gerovei.

B. Banga

gerimais, renkasi prie Jaunimo Centro 7 val. ryto. Išvažiuoja 7:30 val.

Pastaba: Jaunimo Centro vadovybė išpėja, kad būtų griežtai laikomasi nustatytų valandų, t. y. neveluojama!

Stovykloje numatyti bendri programos punktai, bendras kapelionas, ambulatorija ir besimaudantiems priežiūra.

Vadovybė: Šios vasaros stovyklai vadovaus: Aušros Vartų Tuntui — vyr. sk. vyr. sl. Irena Šereliene, Kernavės Tuntui — s. Vanda Alekniene, Lituanicos Tuntui — s. Juozas Šalčiūnas, Nerijos Tuntui — ps. Aldona Jovarauskienė pirmą savaitę ir Vida Raciūnienė — antrą savaitę.

Stovyklautojų daiktai žymimi tokiomis spalvomis: Aušros Vartų — geltona; Kernavės — žalia; Lituanicos — raudona; Nerijos — mėlyna.

Stovyklos lankymas: Tuntų vadovybės kviečia tėvus ir artimuosius aplankyti stovyklaujan-tį jaunimą tiksliai liepos 17-18 dienomis, kai bus jau pasiruoš-ta priimti svečius.

Tėvai prašomi stovyklon jo-kio maisto vaikams nevesti. Stovyklavimo metu skautus-es iš stovyklos ribų išvežti draudžia-ma.

Skautai-es, atvykę į stovyklą be tėvų ar globėjų, privalo registruotis pas savo tunto stovyklos vadovą. Visais stovyklos reikalais prašome kreiptis į tuntininkus arba stovyklos viršininkus.

Chicago Skautų ir Skautų Tuntų Vadijos

★ Vokietijon vykstančių dė-mesiu. Europos lietuvių skautų-čių stovyklon Vokietijoje vyk-sime lėktuvu išskrendančių iš Toronto į Londoną liepos 9 d. 7 val. vak. į Toronto iš Chicago

★ Dar dvi eglaitės Lietuvos prezidentams. Lietuvių karių veteranų sąjungos "Ramovės"

★ Tris kartus aplankę Rako mišką, tėvai pastatė prausyklą.

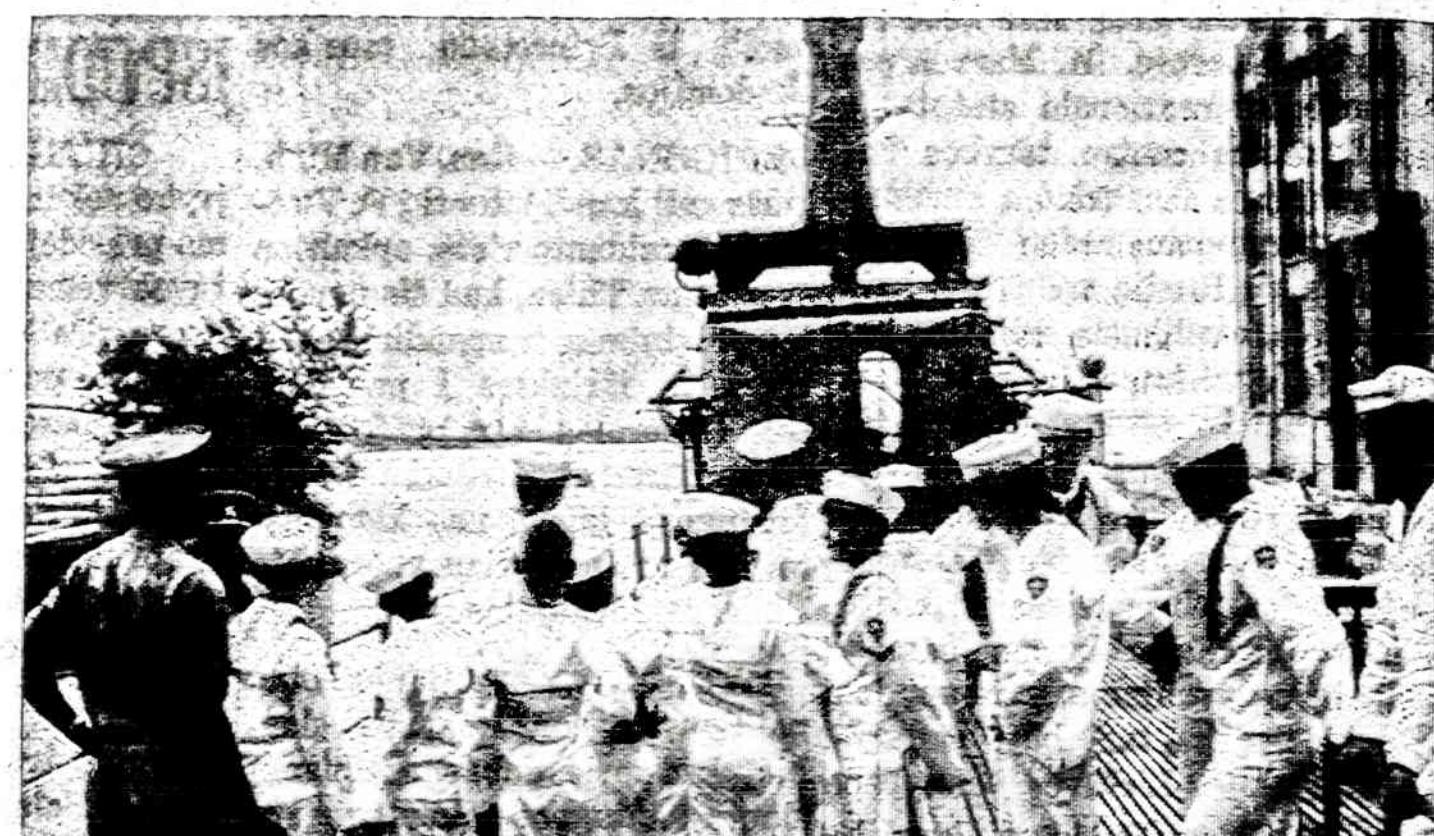
Chikagos skyrius birželio 20 d., International Friendship Garden, Michigan City, Indiana, šalia Lietuvos Prezidento A. Šme-tonos eglės pasodino dar dvi eglaites, kurios dedikuotos prezidentams K. Griniui ir J. Stul-ginskiui prisiminti. Iškilnėse Chicago skautams-ems atstovau-vo Aušros Vartų tunto sesės s. Regina Vaitkevičienė, vyr. sl. Iljono Laucienė, sl. Asta Ramauskaitė ir Laura Laucitė.

★ Isigykite stovyklinės uni-formas. Lituanicos tunto skau-tai (visų šakų) stovyklines uni-formas galės isigyti šį ketvirta-dienį ir penktadienį 7-9 val. vak. Jaunimo Centre, pas tunto Tie-kimo skyriaus vedėją ps. A. Pau-žuolį. Tą patį progą prašome ap-sirūpinti visais reikalingais uni-forminiais ženklais.

★ "Nerijos" tunto žiniai. Vyk-damos stovyklon, dėvime sto-vyklinėmis uniformomis. Auto-busan pasiimame tik smulkų ran-kinį bagažą ir sumuštinį. Vi-są sunkųjį bagažą siunčiame sto-vyklon sunkvežimiu. Nesumo-kėjusios stovyklinio mokesčio prašomos tai neatidėliojant at-likti, neveliau šio ketvirtadienio. Mokestį siųsti tuntininkei ps. A. Jovarauskienėi 11 S. 539 Car-penter Str., Lamont, Ill. 60439, arba ps. Ir. Reginei 2652 W. 65th Str., Chicago, Ill. 60629.

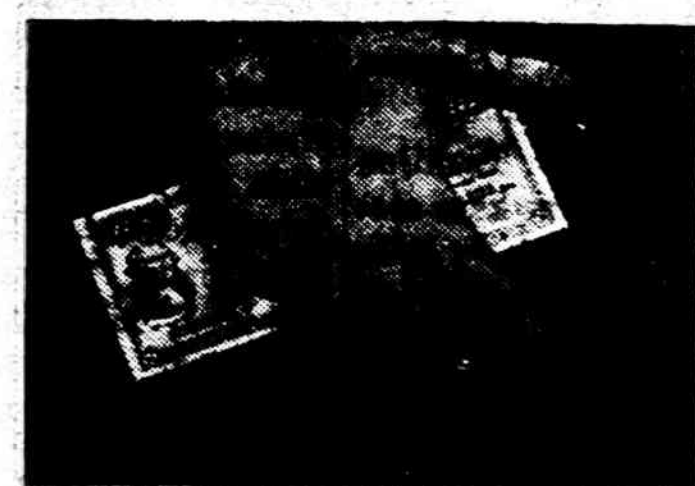
★ "Nerijos" tunto žiniai. Vyk-damos stovyklon, dėvime sto-vyklinėmis uniformomis. Auto-busan pasiimame tik smulkų ran-kinį bagažą ir sumuštinį. Vi-są sunkųjį bagažą siunčiame sto-vyklon sunkvežimiu. Nesumo-kėjusios stovyklinio mokesčio prašomos tai neatidėliojant at-likti, neveliau šio ketvirtadienio. Mokestį siųsti tuntininkei ps. A. Jovarauskienėi 11 S. 539 Car-penter Str., Lamont, Ill. 60439, arba ps. Ir. Reginei 2652 W. 65th Str., Chicago, Ill. 60629.

★ Tris kartus aplankę Rako mišką, tėvai pastatė prausyklą.

CHICAGOS ALGIMANTO LAIVO JURŲ SKAUTAI IŠKYLOJE apžiūrėti JAV povandeninį laivą.

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds. First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds. But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish. There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds. It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going. If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

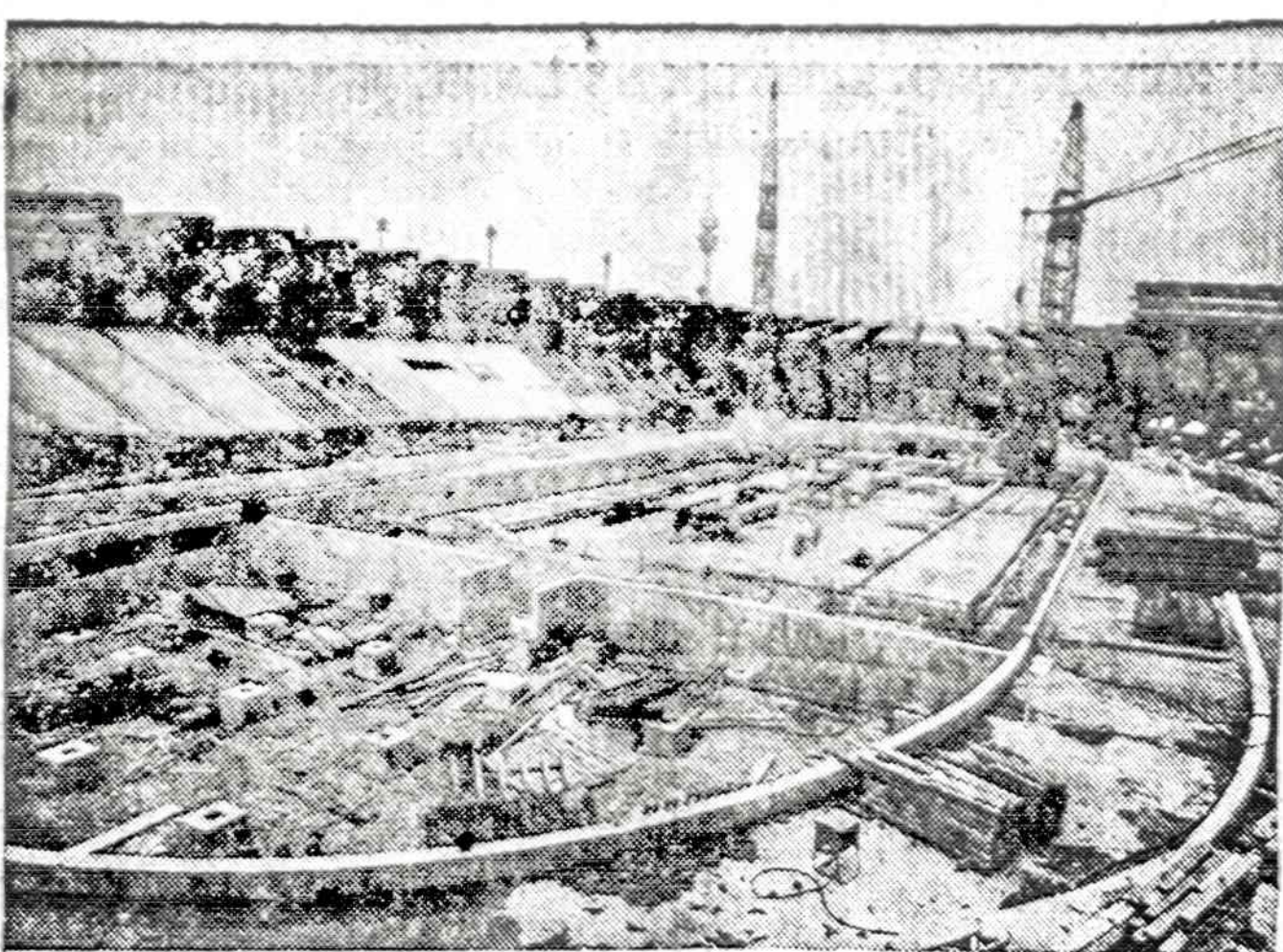
SAVĖS TVARKYMAS - BLOGIO ŠALINIMAS

Tik per savęs sutvarkymą galima kitame blogi mažinti.
Gyvenimo tiesa

Nesiauklėdami ir kitų savais elgesiais neauklėdami, mes deginame savo gyvenimo žvakę iš abiejų galų. Štai Chicago's Department of Defense tvirtina, kad per pastutinius trejus metus Vietnamo karo veteranų garbingai palikuosuta buvo iš kariuomenės 48,844. Nepageidaujamųjų buvo palikuosuta 36,063. Blogio elgesio — 12,530. Negarbingai atleisti — 1,377 veteranai. Pastutinės dvi grupės priklausė prie nubaustųjų. Šio krašto įstatymai globoja tik garbingai atleisti veteranai negali gauti darbo, jei tik apie jų netinkamą elgesį pasmerkta nepasisekimui. Tokie negalėdami gauti darbo, metasi į narkomanų gaujas, imasi smurto, vagysčių ir visokio kitokio neįmoniško. Tai tik blogio lavos išsiveržimo pradžia. Toliau taip savus ir artimo jausmus netvarkant iš pagrindų — bus dar blogiau. Ir netrukus blogis visu nuogumu stos prieš mūsų veidą.

Laikiniai kiekvienam pasitaiko dvasia sunegaluoti

Žmogaus gyvenimo laimingumą apsprendžia jo asmenybės tinkamas ugdymas nuo pat gimimo iki jam suaugant. Vienas asmuo susitvarko su savais jausmais (emocijomis) žmoniškai per visus savo brandimo laikotarpus. Tas žmogaus jausmais

Vokietija sparčiai ruošiasi 1972 metų Olimpiadai. Šis stadionas, baigiamas statyti, skirtas dviratininkams.

tvarkymasis ir prie gyvenimo prisitaikymas niekada nesti lengvas, patogus net ir prie geriausių apytovų. Net ir sveikiausių jausmų mūsiškiui pasitaikys per gyvenimą einant patirti nemalonių — keistų elgesių. Kiekvienam pasitaiko laikinai susipykti su net geriausiais draugais. Kiekvienas iš mūsų jaučiamas esą nesuprasti ar persekiojami. Bet, jei mūsų ankstyboje vaikystėje mūsų auklėjimas buvo sveikas, ir aplinka kurioje augome buvo žmoniška — mes nesunkiai nugalime visas dvasines sunkenybes. Taip mes ir vystomės toliau į priimtą tiek Dievui, tiek artimui asmenį.

Daug pašauktų — maža išrinktų

Deja, labai daug žmonių nesti minėtai laimingi. Jie nepajėgia prisitaikyti prie gyvenamosios aplinkos reikalavimų. Jausmais pasilpę asmenys nepajėgia sėkmingai tvarkyti savus nusiteikimus ir reikalus duotoje aplinkoje. Jausmais nesveiki asmenys esti įtemptų nervų ir nepatenkinti gyvenimu. Tai paseka jų vaikystėje buvusio netinkamo auklėjimo, tada nesutvarkytų jo asmenybės reikalų. Kai tokie neįmoniški nusiteikimai žmogui užsiguli — susikristalizuoja.

ja, ir jie esti padidinami — tada žmogus suseraga proto liga bei jausmų netvarka.

Žmogus yra įvairus savais negalavimais

Jausmų bei proto negalavimai medicinoje padalinami į svarbiausias keturias rūšis. Kiekviena tų rūšių dar dalinama į smulkesnes. Štai tos keturios dvasinio negalavimo rūšys. 1. Psichiniai negalavimai — tai žmogaus nustojimas realybės pajutimo, jis ima save laikyti Napoleonui, ima vonioje žvejoti, ar tvirtinti, kad jo prakaitas kvėpia. 2. Psichoneurotiniai pasireiškimai. 3. Asmenybės netvarka. 4. Psichofiziologiniai negalavimai. Atsiminkime, kad griežtos ribos tarp tų negalavimų, ypač tarp jų pogrupių, nėra. Dažnai jausmais ar protu negalaujantis žmogus apturi daugiau negu vieną iš minėtų rūšių pasireiškimą. Tikrumoje, vien vienos rūšies proto sumenkimas gyvenime beveik niekada nepasitaiko. Tik patogumo dėlei proto ir jausmų ligos suskirstomos grupėmis: lengviau tada esti jas diagnozuoti ir gydyti.

Neurotiniai negalavimai

Pirmiausia susipažinkime su psichoneurotiniais, kitaip vien neurotiniais vadinamais negalavimais. Neurotiniai negalavimai pasitaiko visiems žmonėms — jie yra universalūs. Joks žmogus neapsieina be karto nuo karto pasireiškiančio neurotismo. Juk kiekvienas iš mūsų esam kartais įtemptų nervų, kiekvienas susilaukiam kartais priešinamų — konfliktų. Bet normalus žmogus labai patogiai gyvena su savais priešinamais — konfliktais. O neurotikas — negali taip ramiai laikytis. Neurotikas negali sveikai patogiai jautis su savais vidiniais, nesamoningais nesutarimais — konfliktais. Tada toks žmogus apturi vidinį neramumą, jaučiamą kaip įtampą. Tą įtampą Amerikoje vadina tension, o tą neramumą apturimą dėl tos įtampos — anksietį. Žmogus ima baimintis be priežasties — pats nežinodamas ko. Tai nesamoningas baimingumas, neturįs priežasties. Visi turime baimės jausmą, kai mums tikra nelaimė prieš akis stojas. Tai čia vadinama fear (baimė). Kai dvasinis ligonis ima baimintis be realios priežasties — čia tokia jo baimė vadinama anksietį (baimingumas).

Jausmai veikia į kūną

Daugelio neurozių atveju žmogus jaučia baimę, sunykimą ir užgniautą priešinamumą. Tos nuotaikos pasireiškia per nuo žmogaus valios nepareinančius mūsų nervus. Neurotikas tada ima prakaituoti. Jo širdis ima smarkiau mušti, net šokinėti. Darosi tokiam silpna, jis gali apalpti. O jei nesveiką širdį toks turi, tai gaunasi krūtinė skausmai — tokie turi imti dažniau nitroglicerina. Kartais tokie vemina, ar jiems vidurius paleidžia. Neurotinis baimingumas gali sukelti žmogui chronišką kurio nors organo sutrikimą.

Knygos meno medaliai

Leipcege vykusiame tarptautiniame knygos meno parodoje, birželio mėn., du lietuviai laimėjo bronzos medalius. Aukso medalis paskirtas grafiškai B. Žilkei, iliustravusiai A. Liobytės "Pasaką apie narsią Vilniaus mergaitę ir galvąžudį Zaliabarzdį", o bronzos medalis teko B. Leonavičiui. Jis iliustravo K. Jakubėno "Abėcėlę". (E)

103-METES DIVORSAS

Mrs. Marija Angiola Arpesella, 103 metų amžiaus senutė, iš La Specia, Italijoje, gavo divorsą — teismas ją perskyrė su jos vyrų, kurioji per 36 metus nebematė. Ji 1907 metais ištėkėjusi už Aldo Apersella, kurs 1915 metais išvyko į Argentiną, palikdamas ją su dviem vaikais. Divorsai labai priešinasi katalikų bažnyčia, bet Mrs. Arpesella pasisakė norinti, kad ir pavėluotai gauti laisvę.

EDISONAS IR VARTĖLIAI

Kartą Edisoną aplankė vienas jo prietelių, ir dar per slenkstį, žengdamas ir besisveikindamas su išradėju tarė: — Mielasai, argi negalėtum palengvinti sau gyvenimo? — O ką būtent turėčiau daryti? — paklausė Edisonas. — Matai, kiek kartų pas taive ateinu, visada taip sunkiai varstosi tavo kiemo varteliai. Juk galėtum ką nors padaryti, kad jie lengviau varstytųsi... Kam betiksliai eikvoti jėgas? — Žinoma, kam yargti. Aš juk ir palengvinau sau gyvenimą tuo būdu, kad kiekvienas pas mane ateinas, atidarydamas vartelius, ištraukia man iš šulinio vandens kibiklą. — paaikšino išradėjas.

POEZIJOS PAVASARIAI

Amžina tautos dvasia, Laimink mūsų sielą — Vėl gyvenki mumsyse, Giesmėje skambėk.

Vincas Jonikas

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdams išskleisti mažutį, deimantų spindulį žiedą, apkašo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovaidžiuose, svaioja, juokauja ir verkią poetai, pajėdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. Augustaitis, Valčiūnienė, ŽVAIGŽDŲ TOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.-
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kiseinio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Bernardas Brazdžionis, DIDŽIOJI KRYŽKELĖ. Eilėraščiai. 112 psl. Kaina \$1.00.
4. Kazys Bradūnas, SIDABRINĖS KAMANOS. Premijuotas poezijos rinkinys, 95 psl. \$2.00.
5. Burka Jūzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
6. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
7. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
8. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
9. Pranas Kozulis, DULKĖS EŽERĖ. Eilės, 62 psl. \$0.75.
10. Pranas Naujokaitis, AUKSINIAI RAGELIAI. Lyrika, 64 psl. \$2.00.
11. Alė Rūta - Nakaitė, BE TAVES. Poezija, 133 psl. \$2.00.
12. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTE. Eilėrai pasakojimai apie 3 išvengtąs lietuviškas senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
13. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
14. Balyš Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
15. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
16. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE. 5-i lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
17. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėrai kūriniui, 92 psl. \$1.00.
18. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
19. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
20. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
21. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
22. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
23. Uršulė Žemaitienė, SUVALKIEJŲ VESTUVĖS. Su trumpu jų aprašymu ir gausybe dainų, 80 psl. \$2.50.
24. Adomas Jasas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųskite į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJINIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJINIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DOVANOS TAUPYTOJAMS

12 gabalų "CHEF'S AID" virtuvės komplektas arba moderniškas ir gražus "MAGNETIC" foto albumas tam, kas atidarys taupymo sąskaitą su \$200.00 ar daugiau ar papildys jau esamą sąskaitą tokia pat suma.

PASKUBĖKITE, nes dovanų skaičius ribotas. Viena dovana šeimai. Paštu nesiusiame.

6%

2-YEAR SAVINGS CERTIFICATES \$5,000 Minimum

Compounded Daily Paid Quarterly

5%

PASSBOOK SAVINGS

INSURED

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION 4040 ARCHER AVENUE • CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE 254-4470 FRANK ZOGAS, PRESIDENT

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy. 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestuose

metams \$22.00
pusių metų \$12.00
tris mėnesiams \$7.00
vienam mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:

metams \$20.00
pusių metų \$11.00

NAUJIEŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

tris mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Kanadoje:

metams \$22.00
pusių metų \$12.00
vienam mėnesiui \$3.00

Užsieniuose:

metams \$23.00
pusių metų \$13.00
vienam mėnesiui \$3.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidykla Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.

P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

"Kaip pas jus rūpinamasi dailininkais?"

Vytautas Ignas, 1924 m. nepriklausomoje Lietuvoje gimęs, Biržuose mokėsis, Vilniuje gimnaziją baigęs, karo pabaigoje nuo žiaurios okupanto į vakarus bėgęs, Vokietijoje meną studijavęs, Cleavelande ir Chicagoje vitražus dirbęs, šiais metais tų pačių žiaurių komunistų pavergtose Lietuvoje buvo suruošęs savo tapybos darbų parodą. Nepajėgdamas parduoti ekspresionistinių savo darbų laisvame pasaulyje, jis tikėjosi juos parduoti rusų pavergtame krašte. Matyt, kad jam nepavyko, nes po ištiso parodos mėnesio ir gana šiltos valdiškos spaudos propagandos, menininkas atidavė savo darbus valstybiniam dailės muziejui.

Per tą mėnesį vitražistas Ignas matėsi su keliais menininkais — Lenino laureatais ir kitokiais titulais turinčiais vyrais ir moterimis. Jis turėjo progos nuvykti į kelias lietuvių ateljes, išsikalbėti su kūrėjais apie darbo sąlygas ir pasimatyti su rusais, lankančiais Vilniaus muziejus ir ten ruošiamas parodas. Susitiko ir su kitų rusų pavergtų tautų menininkais, gavusiais leidimus ir lėšų užsukti į Vilnių. Vienas Literatūros ir meno bendradarbis, prikalbinęs V. Igną važiuoti į Vilnių ir parodyti savo darbus, idėję į savaitinį laikraštį pasikalbėjimą su pačiu Ignu. Savo laiku tas bendradarbis buvo aiškinęs apie Vilniuje esantį "Dailės" kombinatą, bet Ignas nesupratęs. Tik tai pagyvenęs Vilniuje ir arčiau susipažinęs su vietos gyvenimu jis pakeitė savo nuomonę ir apie minėtą kombinatą. Okupanto leidžiamas savaitraštis ir Vytauto Igno lūpas idėjo tokius žodžius:

"Aš vis nesutratau, kas tas dailės kombinatas... Dabar jau žinau. Tokių dalykų Amerikoje dailininkai neturi ir tikėtis jų negali. Kaip Lietuvoje rūpinamasi dailininkais! Sugrįžęs į JAV, turėsiu ką papasakoti. Juo labiau, kad daug ką pamačiau savo akimis. Kiek pas jus naujo ir gero, kaip čia gerbiame dailininkai, kokios puikios jiems sudarytos sąlygos kūrybai. Mes gi politikai patys sau... (Literatūra ir menas, 1971 m. birž. 19 d. 11 psl.)

Vilniuje V. Ignas turėjo progos patirti ne tik tai apie "Dailės" kombinatą, bet jis susitiko ir patį svarbiausią įvairiausių "meno reikalų" kombinatorių J. Kuzminskį.

KEIVIRTOJI DAINŲ SVENTĖ

Ketvirtoji Dainų šventė Ci-vienintelis atpildas ir atlygin-kagoje praėjo pakilia nuotai-mas. Vyresniųjų chorai tuos ka. Ji pareikalavo daug darbų ne tik iš ilgai repetavusių cho-rų ir jų vadovų, bet ir iš vyk-domojo komiteto ir įvairių ko-zose širdelėse jie tikrai žiebė misijų. Jiems visiems karšti dar didesnę entuziazmą, džiaug susirinkusių plovimai buvo smą ir garantavo, kad iš vai-

Jo dispozicijoje yra didokos sumos pinigų įvairiausioms kombinacijoms. Jis gali keliones ir viešbučius apmokėti, jis gali duoti leidimus, ką pamatyti ir pasakyti su kuo visai nekalbėti; jis gali parodoms sales gauti, publiką suvartyti ir laikraščiuose geriausius vertinimus atmušti. Jeigu Ignas jo gerai įsiklausys, tai sugrįžęs Amerikon jis galės daug ką papasakoti.

Gaila, kad menininkas Ignas taip vėlai patyrė apie tas puikias kūrybos sąlygas, kurias okupantas yra sudaręs šiandieninėje Lietuvoje. Jeigu jis būtų turėjęs progos komunistus anksčiau pažinti, tai jis būtų įtikintas, kad ne tik dabartinėje "komunistinėje" santvarkoje, bet ir anksčiau buvusioje "socialistinėje" santvarkoje visų rūšių meno kūryba buvo laisva, o menininkams darbo sąlygos "visuomet buvo geros". Jis, matyt, Lenino raštų neskaitė. Leninas apie meną rašė ne tik prieš "proletariato diktatūros" įvedimą, bet jis rašė ir vėliau kai visa valdžia buvo jo rankose. Jis tikrai reikalavo, kad menininkai klausytų partijos nurodymų. Panašios politikos laikosi ir Brežnevas, toki yra ir komunistų partijos kongreso nurodymai. Jeigu visa tai V. Ignas būtų žinojęs, tai jam, ko gero, ir iš Lietuvos į Vakarus būtų nereikėję traukti...

Gaila, kad jam tik tai viena meno rūšis terūpi. Savo akiratį jis būtų praplėtęs, jeigu jis būtų susidomėjęs ir dailaus žodžio menu. Sovietų Sąjungoje, į kurią prievarta yra įjungta ir Lietuva, gyvena Aleksandras I. Solženicinas, laimėjęs šių metų Nobelio premiją. Jis yra parašęs didoką skaičių vertingų darbų, bet pačioje Rusijoje atspausdinti tik "Viena Ivano Denisovičiaus gyvenimo diena". Kiti jo veikalai atspausdinti laisvame pasaulyje ir išversti į įvairias kalbas.

Solženicinas iš mažens labai norėjo būti rašytoju, bet gyvenimo sąlygos taip susidėjo, kad jis tapo matematiku. Ne paprastu matematiku, bet Rostovo universitetą baigusiu geru matematiku. Matematika jam labai daug padėjo. Ji ne tik padarė jį Nobelio premijos vertu rašytoju, bet du kartus išgelbėjo jo gyvybę. Jis, tarnaudamas raudonojoje artilerijoje, vienam savo draugui karininkui parašė laišką, kuriame labai jau atsargiai, nemėdamas vardo, suabejojo Stalino išmintimi. To užteko, kad gautų 8 metus sunkiųjų darbų. Miškuose jis būtų žuvis, kaip žuvo tūkstančiai rusų karininkų, jeigu jis nebūtų pakviestas saugumiečiam dėstyti matematikos. Rašyti jis pradėjo darbo stovykloje, besislapstydamas nuo čekistų. Atlikęs bausmę, jis vis dėlto rado būdus persiųsti savo rankraščius šion Kaukazo pusėn, bet naujos kratos metu jie visi iš jo buvo atimti. Savo rankraščius jis turėjo naujai atkurti ir slapta išsiųsti į užsienį, kad jie išvystų dienos šviesą.

Jeigu Ignas būtų žinojęs, kokią kūrybos laisvą turi Rusijoje Nobelio premijos laureatas, vargu jis būtų taręs tuos žodžius, kurie atspausdinti šio rašinio pradžioje.

ky chorų daug jaunų dainininkų ateis į jaunimo chorus ir į suaugusių chorus..

Paskaičius šventės leidinyje sudėtus sveikinimus, galima matyti, kad ne tik mūsų tautinio gyvenimo vadovai šiose šventėse žiūri didelės reikšmės rezultatus, bet ir amerikiečiai pripažįsta mums teisę džiaugtis sava kultūra, puoselėti savas tradicijas ir bandyti išlaikyti šventimo šalyje savus papročius ir kalbą.

Viceprezidentas Agnew savo telegramo sako: "You are to be commended for your continued efforts to promote better understanding of the history of the Lithuanian people and their culture and traditions".

Specialias proklamacijas šventės proga paskelbė Illinois gubernatorius Richard B. Ogilvie ir Čikagos miesto meras Richard J. Daley. Illinois senatas mūsų senatoriaus Frank Savicko rūpesčiu paskelbė specialią rezoliuciją nr. 178, kurioje sveikina visus šventės dalyvius ir ragina visuomenę šioje šventėje dalyvauti. Šiuose pareiškimuose amerikiečiams primenama turtinga lietuvių tautos istorija ir jos dabartinė padėtis.

Lietuvos atstovas Washington, sveikindamas šventės rengėjus, pareiškė: "IV-toji Dainų šventė yra vienas ženklų, kad tautinė ištikimybė išvijoje bujoja. Tai patvirtina ne tik kompozitoriai, dirigantai, chorvedžiai, bet ir skaitlingi įvairaus amžiaus dainininkai-ės. Šis reiškinys įrodo, kad mes saugojame, išlaikome ir puoselėjame tautines tradicijas. Mes jomis grįždami mūsų tautinės kūrybos deimantinius Lietuvos istorijai".

Vyskupas Vincentas Brizgas pasveikino šventės dalyvius šiais žodžiais: "Su pagarba ir meile žvelgiu į jus, kurie laisvas valandas po sunkaus darbo aukojate tokiam gražiam tikslui, mūsų tautos gražioms dainomis džiuginti ir savuosius ir kitus, kurių tarpe tenka mums gyventi".

Jonas Žmuidzinas, Lietuvos Generalinis konsulas Kanadoje: "Žila, daug mačiusi, iš tautos sielos sidabro nukalta mūsų daina. Jinai nenutilo ir tada, kai lietuviškas žodis buvo užrakintas vario raktu ir jį mūro akmenį skrodė".

Petras P. Daužvardis, Lietuvos Generalinis konsulas Čikagoje, sveikindamas rengė-

jus, Vykdąmąjį Komitetą, šventės chorus, dainininkus, mokytojus, dirigentus, ypatingai išskėlė prof. Juozą Žilėvičių, kuris tebėra dainos ir muzikos puoselėtojas ir skatinėtojas. "Kol skambės lietuvių daina — kalbės lietuvių tauta", pareiškė dr. Daužvardis.

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. J. K. Valiūnas savo sveikinime raštu apie dainininkus sako: "Jie savo daina išreiškė laisvajam pasauliui didįjį lietuvių tautos laisvės ilgį, stiprins pavergtos ir laisvojo lietuvių ryžtą kovai dėl savo ir savo tėvų krašto laisvės. Dailininkai įvairiais keliais prasiskverbė pro geležinę uždarą ir pasiekė prispaustųjų mūsų brolių ir sesių širdis".

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Bobelis: "Tegul gili, jautri, skambi lietuviška daina sujungia mūsų senąjį, palaiko mums stiprų ryšį, padeda mums neužmiršti mūsų brangios — kėnčiančios Tėvynės ir palengvina mūsų kasdienę kovą dėl Lietuvos išlaisvinimo".

Pasaulio LB pirmininkas Stasys Barzdukas rašė šventės komitetui: "Tai be galo didelės reikšmės lietuviškas tautinis darbas. Kol mūsų daina skambės — ir mes patys būsim tautiškai gyvi".

Kanados LB pirm. dr. S. Čepas: "Jungiamės visi, kaip broliai ir seserys vienos tautos pasiryžime ir meilėje, ištikimybėje ir priesaikoje dirbti, kovoti ir išstiekti tol, kol mūsų tėvų žemė bus laisva nuo priešų".

JAV LB CV pirm. Vytautas Volertas: "Tautos ir jos kompozitorių kūryba mus džiugina; sveltumuosis stebina; jai nima stiprina, kuriam drąsos pavyzdžiui tebūna Simas Kudirka".

Gamta šventei buvo, galima sakyti, palanki. Šeštadienis ir sekmadienis buvo saulėti, apie 80 laipsnių šilumos. Šeštadienį valandą gerokai pavargę dailininkai, joje repeticijoje, kur jie tris valandas turėjo laukti drausmingi ir tylūs, kol dirigantai dirbo su suaugusių choralais. Kaip paprastai, vaikų chorai šventėje buvo sutikti ypatingai šiltais. Salėje sėdėjo šimtai dainininkų tėvelių, išskavusių, išglostusių savo artistus į didįjį įvykį. Mokytojų prižiūrimi vaikai ramiai sėdėjo pačioje palėpėje per pirmąją programos dalį. O tas sėdėję-

mas ar nebus pats sunkiausias šventės darbas, kada notu-risi ledų, kada matosi, kaip suaugę ne taip drausmingai vaikštinėja salės gale. Matyt, vaikų chorų tyarkos komisija, sudaryta iš "piktųjų" Donelaičio mokyklos mokytojų, savo pareigas atliko gerai.

Palyginus su kitomis šventėmis, ši dainų šventė, jos publika buvo drausmingesnė. Programos vadovai teko tik vieną kartą apeliuoti į vaikščiojančius, pažįstamus ieškančius, salės gale besikalbančius žmones. Tuščių vietų salėje buvo nemažai. Tą faktą galima įvairiai aiškinti, o geriausia — jo visai neaiškinti.

Toli sėdinti muzikos mėgėjai programoje geriausiai patiko išpildymas šių dainų: "Meno Daina", žodžiai J. Turčinskio, muzika J. Tallat — Kelpšio, diriguojama Algirdo Kačanausko, "Oi, lekia, lekia", liaudies daina, muzika Čiurlio nio, dirigentas V. Verikaitis, "Oi, toli, toli", žodžiai J. Mikuckio, muzika St. Gailevičiaus, dirigentas P. Armonas. Vaikų repertuare "penketukas" gavo B. Budriūno "Mūsų žemė Lietuva" ir J. Bertulio "Tėvynė šaukia", diriguojant Stasiui Sližiui ir F. Strolis "Sėrėm žirgus Gardine", J. Kazėno "I mokyklėlė" ir J. Zdaniaus "Su mokslu į rytojų" diriguojant Faustui Stroliai.

Galingai nuskaubėję ir B. Budriūno kantata "Lietuvos šviesos keliu", žodžiai B. Brazdžionio, gerai pasirodė savo partijoms buvo ir abu solistai: supranas Prudencija Bickienė ir bosas Jonas Vaznelis. Publikai nesiliaujant ploti, kantas pabaiga buvo pakartota antrą sykį.

Gražiausią vaizdą mačiau giedant himnus, kada keturios nedidelės jūrų skautės ramiai salūtavo, pakėlusios tris pirštus. Kiek toliau slampinėjo suaugę, stoviniavo kiti uniformuoti pareigūnai. Blogiausias vaizdas: jauni lietuviai, jis apžėlęs, kudlotas, ji "hipio" uniformoje, ilgais palaidais plaukais, plautomis ir perplautomis senomis kelnėmis, tam priai apsikabinę, šliaužiojo skersai salę, veiduose matėsi bukumas, sapnų, kito pasaulio, padėbesių karalystė. Galvojan, kaip gerai, kad dar turime dainuojančių, ploviančių, apsišarvojusių, kad ne visas mūsų jaunimas nuėjo patrešti svetimų dirvonų A. P.

M. GELŽINIS

Ar gali prof. Dr. Ivinskis parašyti bešališką Mažosios Lietuvos istoriją?

11

Išsiskaičius į šią "Priėmimo Gromatą", krinta į akis dideli piniginiai mokesčiai, daugybė darbų, kuriuos baudžiauninkas privalėjo veltui atlikti ir dvi važmos javų į tolimą Karaliaučų. Dabar mums aišku, kad ne Sembritzko — Ivinskio pasaldinta Prūsijos baudžios koncepcija, bet Beheim — Schwarzbacho vaizduojama realybė yra arčiau teisybės.

Čia pat dar reikia nurodyti, kad Sembritzkis, kuris, nors ir viską vaizdavo vokiečiams palankiomis spalvomis, žymiai skiriasi nuo Ivinskio peršamos "geresnės teisinės padėties Prūsijoje". Klaipėdos apskr. istorijos 21-me puslapyje Sembritzkis teigia: "Vyr. amtmönų vykdoma teisė buvo, pagal mūsų pažiūrą, kartis labai kieta, kartais labai švelni". Reiškia, teisės vykdymas priklausė nuo amtmönos valios. O Ivinskis įtaigoja, kad Prūsijoje nebuvo savavaliavimo!

Kitame, 22-me pusl. Sembritzkis rašo: "Im Uebriken hatte aber der Scharfrichter mit Hängen, Köpfen, Rädern, Stäupen genügend Arbeit".

(Budelis, bendrai paėmus, korimais, galvų kirtimais, ant rato prišitųjų kankinimais ir plakimais turėjo pakankamai darbo.).

Daktarantas Ivinskis tai vadina geres-

ne teisine padėtimi Prūsijoje!

15. BĖGIMAI PRIEŠINGA KRYPTIMI — IŠ PRUSIJOS Į LIETUVĄ

Apie tai daktarantas rašo: "Ebenso unbedeutend sind die wenigen Fälle von Bauernflucht aus Preussen nach Litauen (CEV 334, 336; LUB V 882; OrdFol 16, 1136 — 1446), obschon der Orden sich zu Gegenmassnahmen veranlasst sah".

(Taip pat nereikšmingi tėra keli baudžiauninkų pabėgimai iš Prūsų į Lietuvą... nors Ordinas, norėdamas juos sulaikyti, ėmėsi priemonių.)

Čia vėl sunkiai tėra suprantamas daktaranto faktų pastatymas. Vienoje eilėje jis sako, kad tik keli baudžiauninkai tebėgė iš Prūsų į Lietuvą, o kitoje eilutėje jis teigia, kad Ordino valstybė ėmėsi priemonių bėgimams sulaikyti. Ar Ordino valstybė būtų į kelis reikšminius kreipusi valstybinį dėmesį? Tikrai, kad ne! Bet kuomet bėgimai iš Prūsų buvo virtę masiniais, tuomet ir Ordinas įjungė valstybės aparatą kovai su tokiu jam žalingu reiškiniu.

Daktarantas, kuris rėmėsi Sembritzkiu, be abejojimo paskaitė pastarojo čia pat padėtą nuomonę apie bėgimus iš Prūsų į Lietuvą. Idomu, kodėl p. Ivinskis tuomet vengė šitas Sembritzko mintis paskelbti? Jos, turi būti, netiko į jo peršamą Lietuvos vaizdą. Sembritzko Klaipėdos apskr. istorijos veikalo 15 ir 16 puslapyje skaitome:

"Baudžiauninkų pririšimas prie ūkių paveldimos baudžios kelių nebuvo nei savavaliavimas, nei kietumas, bet gudri priemonė, pavartota prieš žmones, kurie

prie laisvės dar nebuvo pripratę ir kuriuose tebesilaikė keliavimo instinktas. Taip jie gana dažnai nakties metu apleisdavo savo vietas, ypač, jei jie negalėdavo jose pragyventi, nenorėdavo atlikti prievolių arba girtavimu ir blogu ūkininkavimu praskolindavo".

Toliau Sembritzkis paduoda žinią, rastą Staats-Archiv Foliant 692 fol. 117, kurioje teigiama, kad "Tėvas išėjo per sieną ir paliko sūnui praskolintą ūkį, kuriame nebuvo nei seklos nei duonos grūdų".

Ir iš savęs jis dar pridėda: "Tuomet baudžiauninkai dažnai pabėgdavo per sieną, kad nereikėtų kareiviui tapti".

Dr. Julius Triebel knygoje "Die Finanzverwaltung des Herzogtums Preussen von 1640 — 1646", Leipzig, 1897 psl. 105 taip rašoma: "Buvo kasdieninis reiškinys, kad, kuomet ūkininkams mokesčiai virsdavo neapkeliamu našta, jie palikdavo ūkį ir turtą ir išeidavo".

Sembritzkis iš savęs dar pridėjo: "Savo turto pabėgėliai nepalikdavo; dažnai jie pasiimdavo visą inventorių, kuris jiems nepriklausė. Vienas pabėgėlis net duris ir langus pasiėmė".

"Zeitschrift der Insterburger Altertums gesellschaft" (Išruties senovės tyrimo draugijos žurnalas), 1914 m., Heft 15, p. 97 nurodo didelį skaičių nebedirbančių ūbų. Tai esąs įrodymas, kokios plačios apimties buvęs baudžiauninkų pabėgimas.

Daktarantas būtų turėjęs žinoti, kad, Kudirkos Naumiesčio bažnytiniai metrikai parodo, jog daugelis šakių ir Vilka-viškio apskr. vakarinių dalių gyventojų buvo kilę iš Mažosios Lietuvos.

Bet kuomet patys Prūsijos vokiškieji

administratoriai skaitinėmis parodo daugybę tuščių ir nebedirbančių ūbų, kurių savininkai buvo pabėgę, lietuvis daktarantas rašo, kad iš Prūsų į Lietuvą tepabėgė keli baudžiauninkai.

16. KURSIŲ BĖGIMAS Į KLAIPĖDOS SRITĮ

Disertacijos 153-me puslapyje daktarantas Ivinskis rašo:

"I Prūsus, t. y. į Klaipėdos kraštą, nebėgo vieni lietuviai. Galima įrodyti, kad ten atbėgė ir didelis skaičius iš Kuršo kilusių atbėgėlių. Tai papildoma anksčiau patiktus įrodymus, kad Prūsijos geresni socialiniai pasilaikymai traukė pabėgėlius į save".

Kadangi Kuršo kunigaikštijos vokiški bajorai elgėsi su savo baudžiauninkais dar blogiau negu Prūsijoje, todėl yra galima, kad vieną bei kitą Kuršo baudžiauninką traukė ir ne daug ko geresnė Prūsijos socialinė padėtis.

August Seraphin, Mintaujos gimnazijos mokytojas, straipsnyje "über Auswanderungen lettischer Bauern aus Kurland nach Ostpreussen im 17. Jahrhundert" (Apie latviškų baudžiauninkų emigraciją iš Kuršo į Rytprūsius 17-me šimtmečiuje), 1892, Altp. Monatsschrift, tomas 29, parodo iš dokumentų, kad švedų — lenkų karų laikais — 1631 m. atbėgo 100 asmenų ir po 1635 m. atbėgo dar 180 kuršiškų šeimų į Klaipėdą. Seraphimas niekur nesaiko, kad kuršiai atvyko dėl geresnių sąlygų, bet psl. 328 ir 329 teigia, kad kariški veiksmai išvarė kuršius iš gimtinės. Jis rašo taip: "Die Gründe dieser Auswanderung... dass die Verhältnisse des zwar

neutralen, tatsächlich von Polen und Schweden misshandelten Herzogtums Kurland den Anlass zu dtesem Ereignis geboten haben."

(Šios emigracijos priežastis buvo padėtis Kuršo hercogystėje, kuri nors ir neutrali, tikrenybėje buvo lenkų ir švedų žiauriai skriaudžiama)

17. TEISYBĖ DEL TEISYBĖS AR TEISYBĖ DEL LIETUVOS?

Po pirmojo pasaulinio karo Vokietijoje suzydėjęs vokiškasis nacionalizmas jautėsi paauktas nešti Lietuvai "aukštesnę kultūrą" ir "ūkišką gerbūvį", tikėdamas už tai paimti Lietuvą į Vokietijos globą, mažų mažiausiai — sudaryti su Lietuva munitų uniiją. Atrodo, kad buvo laikotarpis, kuomet lietuviški studentai Vokietijos universitetuose pasisėmė ne vien akademinių žinių, bet grįžo į Lietuvą su geru vokiečių nacionalistiniu mokslisku — idėjinu bagazu. Taip Vokietijoje paruoštas lietuvis Dr. Būga parodė savo moksliskuo-se darbuose tokią paslaugumą vokiškam nacionalizmui, kad jis stipriai užgavo jauną lietuvišką nepriklausomybės sąvoką.

Vokiečiai mielai priėmė mūsų daktarantų disertacijas ir jas vertino aukštais laipsniais. Jie godžiai gaudė jaunųjų mokslininkų pareiškimus, juos citavo, apibendrino ir jais mielai rėmėsi. Būgos paskelbtą žemėlapi (Jis nesenai, 1971 m. balandžio 26 d., buvo įdėtas Naujienų 4-me puslapyje), kuris parodo, kad 13-me amž. lietuviai neprieję prie Kuršių Marčių ir kad visas Klaipėdos kraštas tebebuvo kuršiškas, jie net į mokyklų vadovėlius įdėjo!

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKU, AUSA, MOSIŠ
IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Razid. telefonas: WAIBrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-5012

Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikrinantis ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Razid.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEEmlock 4-5849
Razid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sešadi. tikrai susitarus.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sešadi. uždaryta.
Ofiso telefonas: PORTsmouth 7-6000
Razid. telefonas: GARDen 3-7278

Ofiso telefonas: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, trečiadienį
nuo 8 iki 12 val. p. p. antradienį ir ketvirtadienį
nuo 8 iki 12 val. p. p. ir nuo 4 iki 8, o sešadienį
nuo 9 iki 12 val. Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 8-12 val. vak. Sešadienį
nuo 24 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEEmlock 4-2123
Razid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. Bap-
dazai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sešadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Jaunatvės nuotaikas prisiminus
Rašo Dan Kuraitis

Anais senais laikais, maž-
daug prieš 53 metus, kartu su
kitais savo metų jaunuoliais
buvau susizavėjęs trapiomis
to meto svajonėmis ir kartu su
jais dainavau:

"Tą seną svieta išardysim
iš pat jo pamatų. Ir tuoj
Naują pasaulį pastatysime.
Kas buvo nieks, tas bus
viskuo."

Tai jau bus paskutinė
Mūsų kova prieš skriaudas.
Internacionalas
Mums laisvę tikrą ras".

Visą savo gyvenimą buvau
nuosirdus žmogus. Ką dariau,
tai dariau iš širdies. Tą gies-
mę taip pat giedojau iš širdies.
To meto kalbėtojų buvau itin-
kintas, kad tame "sename
sviete" iš tikrųjų buvo labai
daug skriaudų ir neteisėbės.
Ne vien chore nuosirdžiai
giedojau, bet ir to meto lape-
lius noriai nešiojau, kaišiojau
į pašto dėžutes, kad tik tai
žmonės skaitytų ir suprastų.
Lapeliai ragino pasipriešinti
ir sukilti prieš skriaudėjus.
Savo fordelių aš net ketur-
vyrukus vežiojau į Blue Is-
land, prie Libby dirbtuvės,
kad jie galėtų tuos lapelius
platinti darbininkų tarpe. Pa-
vakare tie keturi vyrukai kai-
šiojo lapelius į dėžutes, o aš,
nerimiai sėdėdamas forde,
dairiausi, ar kas nepastebės ir
neprivers bėgti. Bet viskas ge-
rai pasibaigė. Lapelius jie iš-
nešiojo, į forduką sulipo ir vi-
si laimingai parvažiavome na-
mo, į Bridgeportą.

Tuo metu tokia buvo lietu-
viško jaunimo tikyba. Dirbo-
me iš pasišventimo, kad liau-
dį "sukeltume prieš skriaudė-
jus".

Atsišaukimų mums neužte-
ko. Pačioje 1919 metų pradžio-
je Chicagoje buvo leidžiama
žarija. Ji ejo par prieš Vilni.
Nešiojau ir aš tą laikraštį. Ne-
galiu užmiršti vieno atsitiki-
mo. Pasilūliau žariją vienam
lietuviui. Jis pasižiūrėjo į laik-
raštį, pasižiūrėjo į mane ir
tarė: — Kai aš tau, vaikeli, del-
nu vieną patrauksiu, tai tu
pats pamatysi žarijas...
Tada buvo tokia gadynė. Kaip
dabar užėjo hipių gadynė,
taip tais laikais jaunimas bu-
vo susizavėjęs "naujuoju pa-
sauliu". Jis dirbo, kad "nau-
jame pasaulyje" nebūtų skriau-
dų, kad pasaulyje sužydėtų
vienybė, brolybė ir lygybė.

Šiandien praėjus 53 me-
tams, kraštas, kurio atstovai
tiek daug kalbėjo apie "naują
pasaulį", apsitvėrė spygliuo-
tom vielom, apsisitė šunimis, kad
iš "naujo pasaulio" į "seną pa-
saulį" niekas neperbėgtų. O
jeigu kas bėga, nesugeba pa-
bėgti ir patenka į "naujo pa-
saulio" sąrgu rankas, tai tam
Sibiras ir kalėjimas.

Vient prie Berlyno gėdos sien-
nos, iš "naujo" į "seną" pa-
saulį bėgant, žuvo virš šimto
žmonių. Jeigu gėdos siena bū-
tų išgriauta, tai, ko gero, "nau-
jame pasaulyje", liktų tik tai
keli žmonės. Vakarų Berly-
nas, ta bolševikų apsupta "sa-
la", išaugtų į daugiaukštį
dangoraižių miestą. Ten kiek
vieną dieną šimtai amerikie-
čių ir kitų tautų žmonių ke-
liauja, kad pamatytų, kaip
atrodo rytų Berlynas. Užten-
ka žengti kelis žingsnius, kad
pamatytum didelį skirtumą,
du kraštutinius: Vakarų

Berlyne automobiliai visur
žvimbina, teatrai pilni žmonių,
šaligatviuose prie stalų geria
alų. Vaizdas malonus. O rytų
Berlyne tik vienoj gatvėje gali
pamatyti geresnius namus.
Anksčiau ta gatvė nešiojo Sta-
lino vardą, o dabar jau pava-
dinta Markso alėja.

Rytų Berlyne žmonės vaik-
ščioja it musmirių apsiriję.
Žvairai pasižiūri į turistus ir
pavydi. Jeigu jie galėtų, tai iš
antro aukšto šoktų į vakarų
Berlyną, bet negali. Komu-
nistų pastatyta gėdos siena ne-
leidžia.

Prieš keliolika metų Mask-
voje taksai vairuotojas man ir
kitiems turistams pasakojo,
kad "Mes pasivysime Ameri-
ką". Man atrodė, kad tas tak-
si vairuotojas nuosirdžiai ti-
kėjo tuo, ką man pasakojo. Jis
tikėjo "nauju pasauliu", kaip
savo laikų aš jau tikėjau, kai
minėtą giesmę giedojau. Bet
laikas kiekvieną žmogų moki-
na, jei iš gyvenimo faktų jis
nori pramokti. Man atrodo,
kad laikas žmonių kiekvieną
dieną mokina, kuriuo keliu jai
geriausia eiti į didesnį visų
žmonių gerbuvį.

Kruščiovas pasigyrė, kad
jis palaidos Ameriką. Bet gy-
venimo tikrovė yra visai kito-
kia. Jie turi didelio vorgo, kad
badas jų pačių nepalaidotų.
Jie kreipiasi į Ameriką ir čia
perka kviečius, perka galvi-
nas, perka įvairiausias maši-
nas ir samdo specialistus, kad
apmokytų juos tas mašinas
vartoti.

Rusai tiek toli nuėjo, kad iš
"laidojamos Amerikos" yra
priversti pirkti 750 milijonų
dolerių vertės dirbtuvės sunk-
vežimiams gaminti. Per 53
"socialistinės ir komunistinės
statybos" metus jie nepajėgia
pasistatyti dirbtuvės sunkve-
žimiams gaminti. Jiems rei-
kalina "mirštantieji ameri-
kiečiai", kad ne tik tai pasta-
tytų dirbtuvę, atvežtų ir įreng-
tų mašinas, bet kad amerikie-
čiai išmokytų rusus, kaip tas
mašinas vartoti. Tai parodo,
koks yra komunistinės valsty-
bės mechanizmas patyrimas.

Reikia neužmiršti, kad so-
vietinė valdžia laukia iš ameri-
kiečių dar daugiau. Ji nori,
kad Amerikos inžinieriai pa-
rodytų rusams, kaip nutiesti
tokius kelius, koki yra Ame-
rikoje.

Amerikiečiai turės pagaminti
automobilius ir nutiesti rusams
greitkelius, kuriais žiemą ir va-
sarą tūkstančiai sunkvežimių
galėtų vežioti medžiagas ir pre-
kes. Užtruks 15-20 metų, kol
Rusijoje šioje srityje bus pada-
ryta pažanga... jeigu tais greit-
keliais bus vežiojami darbinin-
kai ir prekės, o ne čekistai ir ka-
riai.

"naujo pasaulio", kada komu-
nistai pralenks Ameriką, bet gy-
venimo tikrovė ji kasdien vis la-
biau įtikina, kad Rusija toliau
ir toliau atsilieka nuo Amerikos.
Jam taip pat turėtų atsiverti
akys, kad Sovietų Sąjungos va-
dai kasdien vis daugiau meluo-
ja apie esamą ar būsimą "nau-
ją pasaulį". Protingesnieji
žmonės tuojuo pastebėjo jų
skleidžiamą apgaulę, labiau at-

reikia labai daug
laiko, kol jie pastebi mulkini-
mus.

Susirinkimų ir parengimų
PRANESIMAI

— Ervilko Draugiško Klubas pus-
metinis susirinkimas įvyks trečiadi-
nį, liepos 7 d., Talman alėjoje, 4590 S.
Talman Ave. 8 val. vak. Nares pra-
šome atsilankyti, nes po šio susirinki-
mo bus atostogos. Rugsėjo mėn.
įvyks klubo piknikas, todėl reikia ap-
tarti. Po susirinkimo bus vaišės.
Nut. rašt.

A. A.
DOLORES BRAZIUNAS
Pagal tėvus Pommerin

Mirė 1971 m. liepos 5 dieną, 9:00 val. ryto. Gimusi Aberdeen,
South Dakota.
Paliko nuliūdę: vyras Edward, 2 sūnus — Thomas ir Glenn, mo-
tina Agnes ir tėvas Herman Pommerin (Aberdeen, So. Dakota), uoš-
viai Pranciškus ir Petronėlė Braziūnai ir jų šeima, kiti giminės,
draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Li-
tuanica Avenue.
Penktadienį, liepos 9 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. Dovydo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų
bus laidojama Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Visi a. a. Dolores Braziūnas giminės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Vyras, sūnus, tėvai, uošviai ir giminės.
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401.

A. A.
JOHN JANKAUSKIS
Gyv. 3812 So. Emerald Ave., Chicago, Ill.

Mirė 1971 m. liepos mėn. 5 dieną, 6:45 val. ryto, sulaukęs 89 me-
tų amžiaus. Gimęs Rusijoje.
Amerikoje išgyveno 60 metų.
Paliko nuliūdę: žmona Anna (Schlakaitis), 3 dukters — Anna
McCoy, Mary Decina, Joanne Moog, sūnus John Janis, 6 anūkai, 5
proanūkai ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Priklausė Lithuanian Evangelical Lutheran Society nuo 1903 m.
Liepos 7 d. 2 val. popiet kūnas bus pašarvotas Bourne koplyčio-
je, 6541 So. Kedzie Avenue.
Penktadienį, liepos 9 dieną 1:00 val. popiet bus lydimas iš ko-
plyčios į Concordia kapines, Forest Park, Ill.
Visi a. a. John Jankauskis giminės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukters, sūnus, anūkai ir proanūkai.
Laidotuvių Direktorius Bourne. Tel. 737-3232.

Vienerių metų mirties sukaktis
CHARLES KATELO
Gyv. 4416 W. Jackson Blvd.

Mirė 1970 m. liepos mėn. 7 d., sulaukęs 80 metų am-
žiaus. Gimęs Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 60 metų.
Paliko nuliūdę: žmona Ona, gimusi Bagdonaitė, sū-
nus Albert, marti Margaret, du anūkai — Dennis ir Janet,
ilgametis draugas Frank Stanionis, ir kiti giminės, draugai
bei pažįstami.
Visi Charles Katelės giminės, draugai ir pažįstami me-
tinės sukakties proga kviečiami gražiuoju prisiminti ve-
lionį.
Nuliūdę lieka:
Žmona, sūnus, giminės.

ANNA DAVIDAITIS
Gyv. 931 W. 6 Ave.,
Michigan City, Ind.

Mirė 1971 m. liepos 5 d., 5:45
val. ryto. Gimusi Lietuvoje.
Paliko nuliūdę: vyras John,
sūnus Stanley David ir jo šeima,
duktė Stella Saurint ir jos šeima,
sesuo Agnes Ramanauskis ir jos
šeima, 4 anūkai, vienas proanūkas,
kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas ketvir-
tadienį, liepos 8 d. 1 val. popiet
P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S.
Halsted St.
Sešadienį, liepos 10 dieną
10 val. ryto bus laidojama Lie-
tuvių Tautinėse kapinėse.
Visi a. a. Anna Davidaitis
giminės, draugai ir pažįstami
nuosirdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pasku-
tinį patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Vyras, sūnus, dukter, sesuo,
anūkai, proanūkas ir
giminės.
Laidotuvių Direktorius P. J.
Ridikas. Tel. 927-1911.

DOMICELĖ DAULIS
Kazlauskaitė
Gyv. 7307 So. Campbell Ave.

Mirė 1971 m. liepos 6 dieną, 10:00 val. ryto. Gimusi Lietuvoje,
Luokės par., Užkapių kaime.
Paliko nuliūdę: sūnus Edward, marti Ann, anūkė Elaine, sesuo
Stella Cook su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Lietuvoje liko 3 broliai — Stanislovas, Juozapas ir Aleksandras su
šeimomis.
Trečiadienį, 3 val. popiet kūnas bus pašarvotas Petkaus Marquette
koplyčioje, 2533 West 71st Street.
Penktadienį, liepos 9 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios
į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų
bus laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Domicelė Daulis giminės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Sūnus, sesuo, giminės.
Laidotuvių Direktorius Donald Petkus. Tel. 476-2345.

PLEASE BE CAREFUL!
Only you can prevent forest fires!
REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6445 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE PATARNAVIMAS ČIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

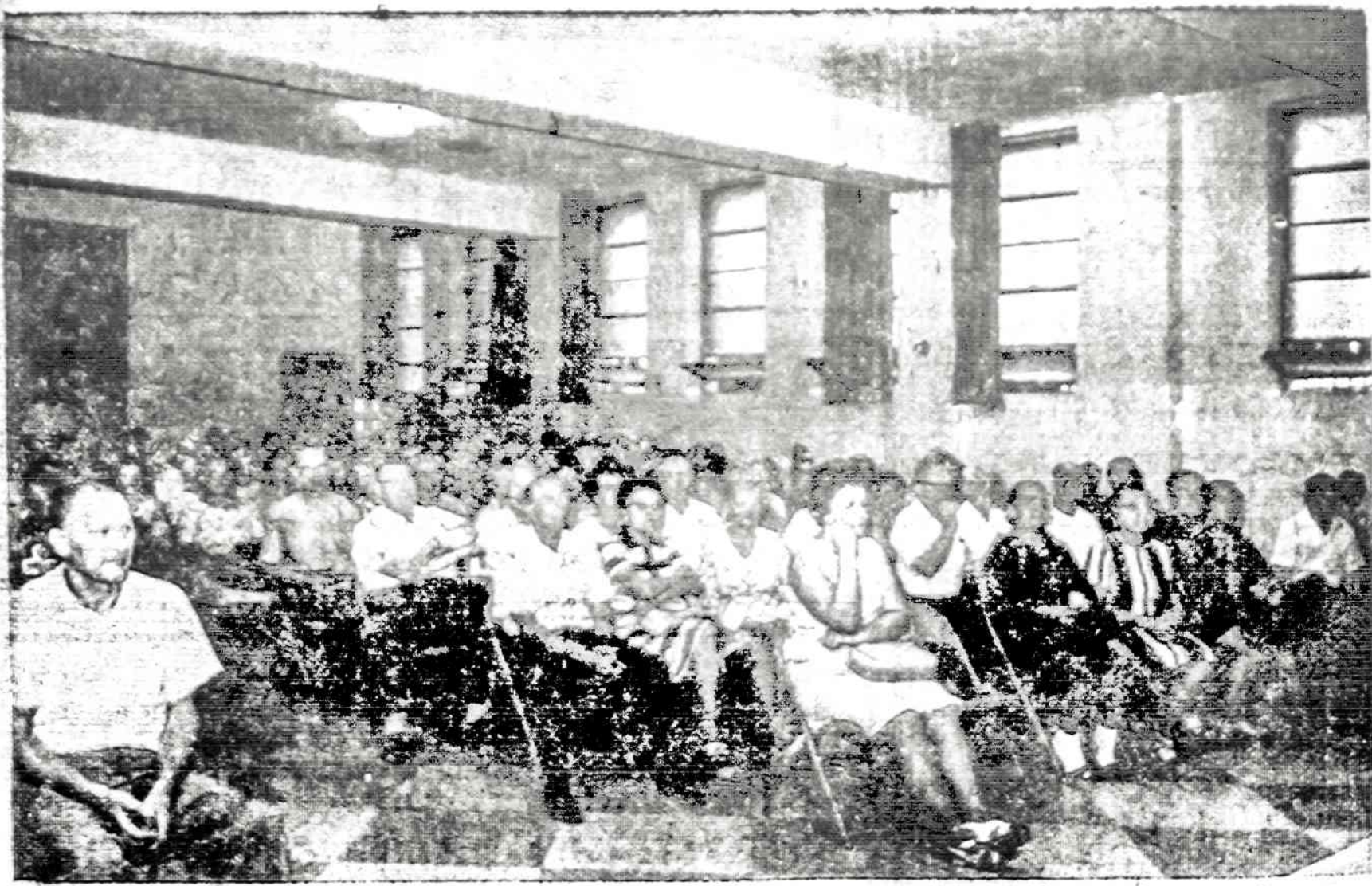
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų Organizacijos nariai birželio 19 dienos susirinkime nutarė vieningai protestuoti prieš pigių namų ir sporto stadiono statybą jų apylinkėse. Visi pasirašė iš anksto paruoštą protestą, kuris buvo įteiktas atsakominiams miesto pareigūnams.

Foto V. Noreikos

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų Organ. narių susirinkimas

Susirinkimas įvyko birželio 18 d. parapijos salėje, 6820 So. Washtenaw Avenue. Susirinkimą atidarė, pirmininkas Juozas Bacevičius pranešė, kad netekome dviejų narių — Elzbietai Misėvičienės ir Agotės Menelgos; taip pat prisiminė mirusius organizacijai nusiūpėlius asmenis — Naujienų redaktoriaus Martyno Gudelio žmoną Mariją Gudeliene, ir Joną Pakelį, Chicago's Taupymo ir Skol. B-vės prezidentą. Mirusieji pagerbti atsisveikinimu, o pirm. Bacevičius jų šeimų nariams ir giminėms išreiškė nuoširdžią užuojautą. Po to, padaręs pranešimą apie siaubingą birželio įvykius Lietuvoje, paprašė susirinkusių prisiminti žuvusius išvežimų metu ir mirusius tremty-

je lietuvius. Vicesekretorius Stasys Patlaba pristatė šiuos naujus narius: Antaną ir Mariją Skodžius, Povilą Žumbakį, George Joniką, Justiną Šidlauską, Joną Kauną, Aleksandrą Dirto, Petrą ir Mariją Baltramonių, Liudą Stašaitį, Joną Baubelį, Igną ir Teodorą Serapinų, Anthony ir Augustą Stulpinų, Raimundą ir Janiną Merkius. Pirm. Bacevičius padėkojo naujiems nariams už įstoimą ir tuo būdu prisidėjimą stiprinti mūsų organizaciją. Po to pristatė į šį susirinkimą atvykusius svečius: 15-to wardo seniūną F. Lawlor, 13-to wardo seniūną Cosimir Staszuk, Brighton Parko L. N. S. O. pirmininką Praną Šulą ir tos organizacijos atstovus Antaną

Marmą, Zuzaną Girdvainytę, ponį Izokaitienę ir Petrą Guzikauską su poniu. Mokesčių reikalu pirmininkas Bacevičius patarė, kad jei kas turi mokėti daugiau negu 9½%, tai turi nuvykti į asesoriaus įstaigą Chicagoje ir ten užpildyti pareiškimo blanką. Tada jo mokesčių byla bus peržiūrima.

Sekė sporto stadiono ir pigių namų statymo svarstymas. Sporto stadiono klausimas buvo aptartas mūsų organizacijos valdybos pasitarime birželio 15 d. Pasisakyta prieš tą sumanymą. Vadinasi, buvo išreikšta nuomonė, kad sporto stadionas mūsų kolonijai būtų nenaudingas.

Kaip žinia, C. H. A. yra numatęsi 13-tame ir 15-me warde statyti namus piliečiams kurių pajamos yra mažos. Tokių namų pastatymas reikštų tai, kad į Marquette Parko koloniją, kuri yra lietuviškiausia, kur yra susitelkusios įvairiausios lietuvių kultūrinės įstaigos, atsikraustytų nepageidaujamas elementas. Kad to neįvyktų, pirmininkas ragino visus vieningai veikti.

Kalbėjo adv. Ch. Kal, kuris yra juridinis organizacijos patarėjas. Jis irgi griežtai pasisakė prieš sporto stadioną bei statymą namų, kurie būtų skiriami, taip sakant, atėjūnams. Vadinasi, asmenims iš kitur, o ne vietos gyventojams. Jau ir taip neturime pakankamai vietos poilsiaavimui, pareiškė Kal, todėl mes neturime niekam užleisti nei vienos pėdos žemės. Jis ragino skubiai veikti ir organizuotai ginti savo reikalus.

F. Lawlor nurodė būdus, kaip sėkmingiau ginti savo reikalus. O tie būdai: pritarimas kaip galima didesnio skaičiaus narių ir organizacijų, kuri turi būti dar labiau suaktyvinta. Veikimas turi būti vieningas. Jei organizacija būtų tik popierinė, tai ji mažai tegalėtų nuveikti. Bet kai valdyba savo užnugarį turi didelį skaičių veiklių narių, tai ir su ja labiau skaitomasi. Be jūsų paramos, pareiškė Lawlor, aš ir labai norėdamas jums padėti, mažai ką tegalėčiau. Bet su vieninga jūsų parama, tikiuosi, mes daug ką galėsime atsiekti.

Casimir Staszuk, kalbėdamas įvairiais kolonijos reikalais, pabrėžė, kad jis pageidauja būti informuojamas apie įvairius kolonijos reikalus. Girdi, kai aš žinosiu, ko jūs siekiate ir kokie yra daugių mos pageidavimai, ir kai žino siu, kokią turite jūsų paramą, aš drąsiau ginsiu jūsų reikalus.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

Išsamiai išdiskutavus sporto stadiono ir C. H. A. namų statymo klausimus, Petras Jasas pasiūlė abu projektus atmesti. Juozas Skeivys pasiūlymą parėmė.

Pirmininkas paprašė susirinkusius pasisakyti: balsuoti už pasiūlymą, ar prieš jį. Didelė balsų dauguma pasisakė už pasiūlymą. Vadinasi, už abių projektų atmetimą. Pirmininkas Bacevičius įteikė pažymėjimus F. Lawlor'ui, C. Staszuk'ui ir J. Potempai už jų pasitarimą mūsų organizacijai. Jie visi įrašomi garbės nariais.

Vicepirmininkas Juozas Bagdžius pranešė apie valdybos mėnesio bėgyje atliktus darbus mūsų kolonijos pagerinimui. Jis prašė narius pranešti valdybai pastebėtas negeroves.

Baigdamas susirinkimą, pirmininkas Bacevičius padėkojo nariams už skaitlingą dalyvavimą susirinkime bei jų kantrybę ir dėmesį. Prašė būti pasiruošusiems ginti savo kolonijos reikalus. Yra paruoštos dvi petijos: viena sporto stadiono reikalu, o kita — C. H. A. namų statymo reikalu. Prašė po toms petijoms rinkti parašus. Neturintieji petijų, jas gali gauti jo raštineje, 6455 S. Kedzie Ave. Stasys Patlaba

Pasiimkit paminklus, duokit gyvenimą

Reikalas išsaugoti Vilniaus senamiestį, apsaugoti nuo nykimo įvairius architektūros paminklus, tai daug kam lietuvių rūpimas klausimas. Bet, kaip "Komj. Tiesoje", geg. 27 d. nurodė S. Radišauskaitė, Vilniaus senamiestio gyventojai kalba: "Pasiimkit tuos savo paminklus, tik duokit žmonišką gyvenimą". Gal jie teisūs, bet visvien žvilgsnis krypta į Vilniaus senamiestio išlaikymą.

Jo plotas nėra didelis — pusantro hektaro. Jis turi apie 60 gatvių ir skersgatvių ir blogiausia, kad kai kuriomis senamiestio gatvėmis vyksta didelis mašinų transportas, dėl vibracijų jau nugriuvęs vienos bažnyčios bokštas. Siūloma iš senamiestio iškelti fabrikus, gamyklas, sandėlius, bazes.

Vilniuje yra 72, o Kaune 24 vad. respublikinės reikšmės paminklai, gi visos Lietuvos architektūriniai paminklų sąrašuose yra apie 700 objektų, kuriuos reikia ar... reikėtų prižiūrėti. Lietuvoje veikia ir paminklų restauracinės dirbtuvės, su apie 500 žmonių. Deja, nusiskundžiama, kad spaudoje nespausdinami jokie projektai, nepasakojama apie architektų ieškojimus, bandymus. Reikia apie paminklus žinoti ir reikia pratęsti jų amžių — tai pabrėžia ma šių dienų spaudoje Vilniuje. (E)

TRUMPAI

— Šiomis dienomis pradėjome spausdinti A. Vilainio — Sidlauskos reportažą apie "Užmirštąjį Dievo gatvę". Ta gatvė yra Bridgeporte, o josios gyventojai yra lietuviai.

— Nijolė Audėnienė, Gedimino Alinskas, Juozas Kurilavičius, Milda Kvedarienė ir Antanas Rubonis, Elizabeth N. J., sudaro V. Kudirkos lituanistikos mokyklos tėvų komitetą. Mokyklą darbai ir lėšomis remia daugelis plačios apylinkės lietuviškų organizacijų. Mokslo metų užbaigimo iškilnėse visi galėjo pasidžiaugti bendro darbo gražiais rezultatais.

— Akt. Vitalis Zukauskas baigė slavų dramos ir literatūros studijas magistro laipsniu New Yorko universitete.

— Sol. Stasys Citvaras birželio pabaigoje išvyko iš New Yorko

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

BOOKKEEPER. Experienced in posting ledgers, preparing payroll and closing books. Also experienced in hospital claims. Pleasant working conditions. Compensation according to experience. Automotive experience desired but not necessary. For appointment call Mr. JAMES, 729-6000.

NUGENT VOLKSWAGEN, INC. 301 WAUKEGAN RD., GLENVIEW

WAITRESSES

Full and part time for Country club in Skokie. Tuesday through Sunday. Over 21. Own transportation. Pleasant working conditions. Call Mrs. LUCILLE NICHOL OR 6-0300

BEAUTICIAN

Vicinity Pulaski and North Ave. One operator full time.

CALL

528-0074 after 6 P. M.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

CARPENTERS WANTED Experienced Man. Rough and trim. Phone for appointment.

771-8586

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS BUTAS ramiems suaugusiems asmenims. Skambinti telef. 523-4109.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

BRIGHTON PARK GROCERY MEAT MARKET, fixtures and stock. 2-story building, with 1-2 bedroom apt. and 1-3 bedroom apt. Also 1 story bldg. with store and 2 bedroom apt.

Price \$47,000.

BRIGHTON PARK TAVERN, fully equipped. 2 story brick, second floor 2 bedroom apt. 2 car garage. Will consider contract.

Price \$23,500.

PHILIPPE BROS. REALTY Call 358-1800

BEAUTY SHOP FOR SALE

Well established business. 5 Chairs, 7 Dryers, Newly Remodeled. Vic. Humboldt Park Area. Est. 35 yrs. CALL HU 9-4868

OPERATE YOUR OWN CLEANING SERVICE. Part-time or full time selling new equipment, tested supplies, and know how. Priced at \$1,375, plus tax. Write for further information.

BEVERLY MAINTENANCE PRODUCTS

9825 So. CRAWFORD Evergreen Park, Illinois 60642

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti laimės ir išimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL. GR 6-4421

6200 So. WESTERN AVE.

ko valstijos ir Braziliją, kurioje jis anksčiau gyveno. Visą kelionę jis žada atlikti dviračiu. Ji užtruksianti apie metus laiką.

— Algis Butkus iš New Yorko valstijos tarnauja kariuomenėje, Vietnam. Jo bataliono laikraštis jį paskelbė birželio mėn. kariu. Aprašymas apie jį yra baigiamas lietuvišku sakiniu — aš ateinu namo.

— Saulius Augustinas, Gage Parko aukšt. mokyklos abiturientas, gavo Illinois valstijos stipendiją.

— Nemira Stauskaitė yra Chicago Lawn apylinkės Kivans klubo sporto instruktorė. Šį pavasarį ji baigė Illinois universitetą Circle campus.

— Mike Zaukas, Archer parko vyr. prievažda, sudarė sąlygas apylinkės vaikams stovyklauti dienos metu šiame parke. Apylinkės vaikai ir jų tėvai yra labai patenkinti šia programa ir M. Zaukos pastangomis.

— Ignas Labanauskas, Juozas Lekys, Ona Kilikauskienė ir Marta Tylinienė gavo Amerikos pilietybę.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAIMS DRAUDIMO REIKALAIMS

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga) Pigūs automobilių draudimai.

PERKRAUSTYMAI MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda ZEMA KAINA R. ŠERENAS

2047 W. 67th Pl. WILBROOK 5-8063

BUTŲ NUOMAVIMAS SAVININKAMS NEMOKAMAI Namų pardavimas, pirkimas, įvairūs draudimai.

BUD'S REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS

4307 So. Kedzie, Chicago

TEL. — 254-5551

1339 State St., Lemont, Ill.

TEL. — 257-5542

HOME INSURANCE Call: Frank Zapolski

3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

TEL: REpublic 7-1941

VISKĄ APIE NAMUS Taisau (remodeliuoju) senus namus, stogus, langus, dažus, sutvarkau elektrą ir t. t.

Skambinti ALEKSUI

Telef. 927-7186

DAŽAU NAMUS IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus. Pilna apdrauda.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

APDRAUDŲ AGENTŲ: Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.

Patogios išimokėlimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TERRA Brangenybės, laikrodžiai, dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

REMONTUOJAME TUGS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJENOSE"

BUY U.S. SAVINGS BONDS

WHERE YOU BANK OR WORK

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME LOANS INSURED SAVINGS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention 4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.) CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių, AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Cerifikatai.

V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209